

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

28 mei 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET INWERKINGSBELEID

DECREET WIJZIGING DECREET RUIMTELIJKE ORDENING, WAT HET HANDHAVINGSBELEID BETREFT

DECREET WIJZIGING DECRETEN RADIO-OMROEP EN TELEVISIE

RESOLUTIE NADELEN VOOR OUDEREN VERBONDEN AAN ELEKTRONISCH BANKIEREN

RESOLUTIE TIJDIGE INDIENING VAN ONTWERPEN VAN DECREET INZAKE HET ONDERWIJS

VERZOEKSCHRIFT LATEN SAMENGAAN VAN RECLAME VOOR ALCOHOLISCHE DRANKEN MET DE BOODSCHAP “GENIET, MAAR DRINK MET MATE”

VERZOEKSCHRIFT PRODUCTIE EN CONSUMPTIE VAN DUURZAME GOEDEREN

VERZOEKSCHRIFT VERBOD COLONNEVORMING IN HET VERKEER BIJ FESTIVITEITEN, HUWELIJKEN EN BEGRAFENISSEN

VERZOEKSCHRIFT GELIJKSTELLING VAN DIPLOMA’S EN DE TOEPASSING VAN WEDDEBAREMA’S IN HET ONDERWIJS

VERZOEKSCHRIFT UITSTAPREGELING VOOR ONDERWIJZERS GEBOREN IN 1947

VERZOEKSCHRIFT TOILETBEZOEK TIJDENS EXAMENS

VERZOEKSCHRIFT OPNEMEN VAN HET HOGER ONDERWIJS VOOR SOCIALE PROMOTIE IN DE BOLOGNAHERVORMING

Inhoud

Nr. 58

Woensdag 28 mei 2003
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement	
Indiening	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	2
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen van het Rekenhof	
Indiening en verwijzing	2
Advies van de Raad van State	
Indiening en verwijzing	3
Reflectienota	
Indiening	3
Verslagen	
Indiening	3
Met redenen omklede motie	
Indiening	5
Verzoekschriften	
Indiening	5
Voorontwerpen van decreet	
Indiening	5
Mededelingen van het Rekenhof	
Indiening	6
Mededeling van de Vlaamse Regering	
Indiening	6
Mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	7
Mededelingen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad)	
Indiening	7
Jaarverslagen	
Indiening	7

Arresten van het Arbotragehof

Indiening 8

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening 8

Ontwerp van decreet betreffende het inwerkingsbeleid

– 1545 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking 8

Sprekers : de heer Jan Laurys, mevrouw Veerle Declercq, de heren Guy Sols, Filip Dewinter en
André Denys en minister Renaat Landuyt

Artikelsgewijze bespreking 19

Voorstel van decreet van de heren Patrick Lachaert, Paul Wille, Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns en de heer Karel De Gucht houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wat het handhavingsbeleid betreft

– 1566 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 9

Algemene bespreking 21

Sprekers : de heren Gerald Kindermans, Pieter Huybrechts, Patrick Lachaert, Bruno Tobback,
Jo Vermeulen, Herman Lauwers en minister Dirk Van Mechelen

Artikelsgewijze bespreking 40

Voorstel van decreet van de heren Marino Keulen, Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en Jan Roegiers houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de erkenning van particuliere radio-omroepen betreft

– 1620 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking 45

Sprekers : de heren Carl Decaluwe en Jo Vermeulen en mevrouw Niki De Gryze en minister
Dirk Van Mechelen

Artikelsgewijze bespreking 48

Sprekers : de heer Carl Decaluwe en minister Dirk Van Mechelen

Voorstel van resolutie van de heren Paul Van Malderen, Eddy Schuermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever betreffende de nadelen voor ouderen, verbonden aan de stijgende druk om elektronisch te bankieren

– 1525 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 3

Bespreking 50

Spreker : de heer Jan Laurys

Voorstel van resolutie van de heren Jos De Meyer en Gilbert Vanleenhove, mevrouw Veerle Heeren, de heer Luc Martens, mevrouw Brigitte Grouwels en mevrouw Wivina Demeester-De Meyer betreffende tijdige indiening van ontwerpen van decreet inzake het onderwijs met het oog op een rechtszekere en ordentelijke start van het schooljaar

– 1578 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Bespreking 52

Spreker : de heer Jos De Meyer

Verzoekschrift over het laten samengaan van reclame voor alcoholische dranken met de boodschap “Geniet, maar drink met mate”

– 1696 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag 53

Verzoekschrift betreffende de productie en consumptie van duurzame goederen

– 1711 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag 53

Verzoekschrift over de instelling van een verbod op luidruchtige en storende colonnevorming in het verkeer bij festiviteiten, huwelijken en begrafenissen – 1713 (2002-2003) – Nr. 1 Verslag	54
Verzoekschrift over de gelijkstelling van diploma's en de toepassing van weddebarema's in het onderwijs – 1715 (2002-2003) – Nr. 1 Verslag	54
Verzoekschrift over de uitstapregeling voor onderwijzers geboren in 1947 – 1716 (2002-2003) – Nr. 1 Verwijzing naar commissie	54
Verzoekschrift over toiletbezoek tijdens examens – 1717 (2002-2003) – Nr. 1 Verslag	54
Verzoekschrift over het opnemen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de Bologna-hervorming – 1718 (2002-2003) – Nr. 1 Verslag	55
Regeling van de werkzaamheden	55

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.01 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

André-Emiel Bogaert, Julien Librecht, Jacky Maes, Chris Vandenbroeke : gezondheidsredenen ;

Peter Gysbrechts, Didier Ramoudt, Luc Van den Brande, Paul Wille : buitenslands ;

Sonja Becq, Marino Keulen : ambtsverplichtingen ;

Norbert De Batselier : familieverbindingen.

ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT

Indiening

De voorzitter : Het volgende ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement werd ingediend :

- Ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2003
– 10 (2002-2003) – Nr. 2.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet betreffende de kwaliteit in de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen
– 1719 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.
- Ontwerp van decreet betreffende het landschap basisonderwijs
– 1720 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 2 september 2002 tussen de Staat, de Gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschaps-commissie, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gewesten voor een globaal en geïntegreerd drugsbeleid
– 1721 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.
- Ontwerp van decreet betreffende publiek-private samenwerking
– 1722 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreet van 22 februari 1995
– 1727 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.
- Ontwerp van decreet betreffende het integraal waterbeleid
– 1730 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.
- Ontwerp van decreet houdende instemming met het Financieel Protocol en de bijlagen 1 en 2 van 4 oktober 2002 bij het samenwerkingsakkoord van 5 april 1995 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake het internationaal milieubeleid
– 1731 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.
- Ontwerp van decreet betreffende de openbaarheid van bestuur
– 1732 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutione-

Voorzitter

le en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

Openbare Werken, Mobiliteit en Energie en voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van mevrouw Isabel Vertriest houdende wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen
– 1712 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.
- Voorstel van decreet van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke houdende het organiseren van vervroegde gemeenteraadsverkiezingen in de stad Antwerpen
– 1723 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.
- Voorstel van decreet van de heer Carl Decaluwe, mevrouw Veerle Heeren en de heren Jos De Meyer, Bart De Smet en Mark Van der Poorten houdende invoering van de verplichting om optische rookdetectoren te plaatsen in nieuw te bouwen woongelegenheden
– 1726 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.
- Voorstel van decreet van de heren Marc van den Abeelen, Robert Voorhamme, Jos Stassen en Herman Lauwers houdende bekrachtiging van de stedenbouwkundige vergunningen verleend door de Vlaamse regering op 9 mei 2003 in toepassing van het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden
– 1734 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Verenigde Commissies voor

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van mevrouw Ria Van Den Heuvel, mevrouw Sonja Becq en de heren Koen Helsen, Jan Van Duppen en Jan Roegiers betreffende de detectie, begeleiding en behandeling van personen met ADHD
– 1728 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.
 - Voorstel van resolutie van mevrouw Ingrid van Kessel en mevrouw Sonja Becq betreffende de optimalisering van de realisatie van een vraaggestuurde zorg voor personen met een handicap
– 1729 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Marijke Dillen en de heer Roland Van Goethem betreffende het wegwerken van de knelpunten van leeftijdsgrenzen in de Vlaamse regelgeving
– 1733 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

VERSLAGEN VAN HET REKENHOF**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende verslagen van het Rekenhof werden ingediend :

- Verslag van het Rekenhof over het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting en de alge-

Voorzitter

mene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003

– 20-A (2002-2003) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en naar alle terzake bevoegde commissies.

- Activiteitenverslag van het Rekenhof over 2002 – 37-B (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.
- Verslag van het Rekenhof over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2003 – 1690 (2002-2003) – Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en naar alle terzake bevoegde commissies.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**Indiening**

De voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over amendementen op het voorstel van decreet van de heren André Denys, Marc van den Abeelen, Gerald Kindermans, Chris Vandenbroeke en Francis Vermeiren houdende regeling van herstelmaatregelen voor de Vlaamse paardenwedrennen, houdende machtiging van de Vlaamse regering om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel "Vlaamse Federatie voor Paardenwedrennen" en houdende wijziging en opheffing van sommige bepalingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen – 1462 (2002-2003) – Nr. 8.

REFLECTIENOTA**Indiening**

De voorzitter : De volgende reflectienota werd ingediend :

- Reflectienota ingediend door de heren Gerald Kindermans, Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Jan Laurys en Carl Decaluwe op het voorstel van decreet van de heren Patrick Lachaert, Paul Wille en Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns en de heer Karel De Gucht houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wat het handhavingsbeleid betreft – 1566 (2002-2003) – Nr. 8.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over het verslag van het Rekenhof betreffende de Vlaamse Milieuholding (VMH) – 37-A (1999) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over het verslag van het Rekenhof over het onderzoek inzake het milieurapport (MIRA) van de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) – 37-C (1999) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over het verslag van het Rekenhof betreffende de Vlaamse Milieuholding (VMH) over het boekjaar 1998 – 37-A (2000-2001) – Nr. 3.

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over het verslag van het Rekenhof betreffende de Vlaamse Milieuholding (VMH) over het boekjaar 1999
– 37-B (2000-2001) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over het verslag van het Rekenhof betreffende de Vlaamse Milieuholding (VMH) over het boekjaar 2000
– 37-C (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door mevrouw Hilde Claes over de gedachtewisseling met mevrouw Ankie Vandekerckhove, Kinderrechtencommissaris, over het jaarverslag 2001-2002 van het Kinderrechtencommissariaat
– 42 (2002-2003) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Jef Van Looy over het voorstel van resolutie van de heren Pieter Huybrechts, Jean Geraerts en Frans Wymeersch en mevrouw Marleen Van den Eynde betreffende het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)
– 1489 (2002-2003) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heer Guy Sols over het voorstel van resolutie van de heren Paul Van Malderen, Eddy Schuermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever betreffende de nadelen voor ouderen, verbonden aan de stijgende druk om elektronisch te bankieren
– 1525 (2002-2003) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Jacques Devolder over het voorstel van resolutie van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacky Maes en Jos Bex betreffende het gebruik van milieubeleidsvereenkomsten in het Vlaamse afvalbeleid
– 1550 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Johan Malcorps over de hoorzitting over het voorstel van decreet van de heren Robert Voorhamme, Koen Helsen, Eloi Glorieux, Jos Bex en Eddy Schuermans houdende wijziging van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000, wat de invoering van een systeem van warmtekrachtcertificaten betreft
– 1552 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Jan Roegiers over het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002 betreffende de integrale jeugdhulp
– 1584 (2002-2003) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Jean Geraerts over het voorstel van resolutie van de heer Pieter Huybrechts betreffende de opleiding tot beroeps- en lijnpiloten
– 1595 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door mevrouw Wivina Demeester-De Meyer over de hoorzitting over de belemmeringen bij de inplanting van windturbines in Vlaanderen
– 1710 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door mevrouw Isabel Vertriest en de heer Frans Wymeersch over het verzoekschrift betreffende de productie en consumptie van duurzame goederen
– 1711 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door mevrouw Dominique Guns en mevrouw Marleen Van den Eynde over het verzoekschrift over de instelling van een verbod op luidruchtige en storende colonnevorming in het verkeer bij festiviteiten, huwelijken en begravingen
– 1713 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid uitgebracht door de heer Dirk Holemans over de gedachteswisseling over het jaarverslag 2002 van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur (HRBB), met de heer Ludo Veny, voorzitter van de HRBB
– 1714 (2002-2003) – Nr. 1.

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heren André Van Nieuwkerke en Jos De Meyer over het verzoekschrift over de gelijkstelling van diploma's en de toepassing van weddebarema's in het onderwijs
– 1715 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heren Lucien Suykens en Luc Martens over het verzoekschrift over de uitstapregeling voor onderwijzers geboren in 1947
– 1716 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heren Karlos Callens en Luc Martens over het verzoekschrift over toiletbezoek tijdens examens
– 1717 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heren Lucien Suykens en Luc Martens over het verzoekschrift over het opnemen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de Bolognahervorming
– 1718 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand uitgebracht door de heer Stefaan Platteau over de hoorzitting over het Actieplan van de Vlaamse regering voor de Vlaamse Rand
– 1725 (2002-2003) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede motie werd ingediend :

- Met redenen omklede motie van mevrouw Veerle Heeren en de heren Carl Decaluwe en Bart De Smet tot besluit van de op 13 mei 2003 door mevrouw Veerle Heeren in commissie gehouden interpellatie tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands

Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de doorzending van het auditrapport betreffende misbruiken in de huisvestingssector naar de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie

– 1724 (2002-2003) – Nr. 1.

VERZOEKSCHRIFTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verzoekschriften werden ingediend :

- Verzoekschrift van de heer Carl Desmet over de 'rationele bezetting' van sociale huurwoningen in geval van co-ouderschap
– 65 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van de heer Ulrik Van den Bergh over de heffing op leegstand
– 66 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van de heer Ulrik Van den Bergh over het communicatiebeleid van het Vlaams Parlement
– 67 (2002-2003).

VOORONTWERPEN VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : De volgende voorontwerpen van decreet werden ingediend :

- Voorontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 25 april 2003 (VR 83/2002-2003) ;
- Voorontwerp van decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 9 mei 2003

Voorzitter

(VR 84/2002-2003) ;

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van artikel 464, 1, van het Wetboek van de Inkomsten-belastingen 1992, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 9 mei 2003 (VR 85/2002-2003) ;
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis, ondertekend in Brussel op 19 april 1999, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 9 mei 2003 (VR 86/2002-2003) ;
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het aanvullend protocol tussen het koninkrijk België en de Toezichthoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend in Brussel op 6 juli 2001, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 9 mei 2003 (VR 87/2002-2003) ;
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de West-Afrikaanse Economische en Monetaire Unie, ondertekend in Brussel op 26 maart 2002, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 9 mei 2003 (VR 88/2002-2003) ;
- Voorontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van jeugdherbergen, jeugdkampeer- en jeugdvormingscentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 16 mei 2003 (VR 89/2002-2003) ;
- Voorontwerp van decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof – Resultaat technisch nazicht (VR 90/2002-2003).

Deze voorontwerpen van decreet liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN HET REKENHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van het Rekenhof werden ingediend :

- Brief N 12-2.247.270 B2 d.d. 6 mei 2003 betreffende de vraag om inzagerecht vanwege Vlaams volksvertegenwoordiger de heer Erik Matthijs met verzoek tot inzage van de facturen van het advocatenkantoor Dauginet & Co inzake de BTW-problematiek van Aquafin (DOC 211/2002-2003) ;
- Brief N 14-2.282.792 B3 d.d. 13 mei 2003 betreffende de vraag om inzagerecht vanwege Vlaams volksvertegenwoordiger de heer C. Decaluwe d.d. 24 april 2003 betreffende de uitgaven van de kabinetten van minister Gabriëls (DOC 219/2002-2003).

Deze mededelingen van het Rekenhof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Ontwerpen van milieubeleidsovereenkomst betreffende de uitvoering van de VLAREA-aanvaardingsplicht afvalloodstartbatterijen, afvalbatterijen en afvalbanden (DOC 213/2002-2003).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

- Advies nr. 2003/001 d.d. 28 april 2003 van de Vlaamse Mediaraad betreffende het voorontwerp van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, en van sommige andere bepalingen betreffende de radio-omroep en de televisie (DOC 212/2002-2003) ;
- Advies 2-2003 d.d. 14 mei 2003 van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur over het voorontwerp van decreet betreffende het Lokaal Sociaal Beleid (DOC 220/2002-2003) ;
- Advies 3-2003 d.d. 14 mei 2003 van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur over het voorontwerp van decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (DOC 221/2002-2003) ;
- Advies 4-2003 d.d. 19 mei 2003 van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur over de kerntaken van de verschillende bestuursniveaus (DOC 222/2002-2003).

Deze mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

de de openbardienstverplichting van de beheerders van de aardgas- en elektriciteitsnetten voor het inzamelen en rapporteren van de verbruiksgegevens van op hun net aangesloten eindafnemers

(DOC 214/2002-2003) ;

- Briefadvies van 8 mei 2003 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 29 maart 2002 inzake de openbardienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik (DOC 215/2002-2003) ;
- Advies van 8 mei 2003 over het voorontwerp van besluit tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest, over het voorontwerp van besluit tot toekenning van steun aan grote ondernemingen voor investeringen in de regionale steungebieden en over het voorontwerp van besluit tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor investeringen in het Vlaamse Gewest (DOC 216/2002-2003) ;
- Advies van 8 mei 2003 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2003 (DOC 217/2002-2003) ;
- Briefadvies van 8 mei 2003 over het ontwerp van decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (DOC 218/2002-2003).

Deze mededelingen van de MINA-raad liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN (MINA-raad)

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de MINA-raad werden ingediend :

- Briefadvies van 8 mei 2003 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering betreffen-

JAARVERSLAGEN

Indiening

De voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Vlaamse Gemeenschap : Kas – schuld – waarborgbeheer – Verslag 2002 (DOC 223/2002-2003) ;
- Jaarverslag 2002 van Aquafin

Voorzitter

(DOC 224/2002-2003).

Deze jaarverslagen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

- Rolnummer 2648 ;
- Rolnummers 2649 en 2650 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummer 2660 ;
- Rolnummer 2669 ;
- Rolnummers 2676 en 2682 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummer 2677 ;
- Rolnummer 2678 ;
- Rolnummer 2681 ;
- Rolnummer 2683 ;
- Rolnummer 2684 ;
- Rolnummer 2687 ;
- Rolnummer 2688 ;
- Rolnummer 2691.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 56 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 57 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 58 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 59 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 60 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 61 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 62 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 63 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 64 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 65 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 66 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 67 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 68 van 14 mei 2003 ;
- Arrest nr. 69 van 14 mei 2003.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het inwerkingsbeleid

– 1545 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het inwerkingsbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Sols, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Frans De Cock, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, onze fractie zal zich onthouden bij de stemming over dit ontwerp van decreet. Tijdens de besprekingen in de commissie hebben we duidelijk gezegd dat we volledig akkoord gaan met de doelstellingen van het ontwerp van decreet. We zijn het er helemaal mee eens dat werk voor allochtonen – evenzeer als voor autochtonen – de beste voorwaarden creëert voor een integratie in en een aanpassing aan de maatschappij. We vrezen echter dat het ontwerp van decreet daar niet tegemoet aan komt en dat de doelstellingen bijgevolg niet zullen worden gehaald.

We hebben de indruk dat het ontwerp van decreet enkele maanden geleden ontstond op een ogenblik dat de integratieproblematiek ter sprake kwam. De

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummers 2623 en 2645 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummers 2625 en 2634 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummer 2639 ;

Laurys

heer Voorhamme heeft de spits afgebeten door het over de mislukking van het integratiedebat te hebben. In de commissie voor Welzijn werd in die periode ook gewerkt aan de inburgering. De minister diende toen dit ontwerp van decreet in dat het secundaire traject voor inburgering had moeten concretiseren. We hebben de indruk dat daarmee werd ingespeeld op de tijdsgeest. De basis was enerzijds de bekommernis over de integratie van allochtonen, en anderzijds de stoerdoenerij tegenover de allochtonen via de verplichte onderwerping aan de trajectwerking.

Het is een opnieuw een voorbeeld van government by announcement. Er worden meer symbolische aankondigingen gedaan dan er concrete hulp wordt geboden bij het integratieproces. We volgen de kritiek van de SERV volledig. Gisteren ontvingen we ook de commentaar van het Centrum voor Etnisch-Culturele Minderheden. Ook dat loopt volledig gelijk met onze kritiek. Het centrum stelt dat het ontwerp van decreet de beoogde doelstellingen niet zal halen en bovendien compleet overbodig is.

Reeds bij de bespreking van het inburgeringdecreet hebben we gepleit voor een geïntegreerd wetgevend initiatief. Het was beter geweest om daar een stuk aan inwerking te wijden. Het is niet uitgesloten dat er nu nog een deel moet worden geschreven over onderwijs en dat dit opnieuw zal resulteren in een ontwerp van decreet. Op den duur zien we door de bomen het bos niet meer. Er is geen behoefte aan een nieuw ontwerp van decreet, maar wel aan bijkomende middelen. De heer Van Depoele van de VDAB zei in de hoorzitting dat de VDAB keuzes moet maken omdat er niet genoeg middelen zijn om iedereen een traject aan te bieden. Sommige doelgroepen worden daardoor achteruit geschoven.

Ik had het daarnet over 'government by announcement', waarbij meer de symboliek voor ogen wordt gehouden dan het rendement. De SERV en het Forum van Etnisch-Culturele Minderheden beamen dat. Op 3 december 2002 is in De Schelp een platformtekst goedgekeurd tussen de sociale partners en de Vlaamse regering waarin werd afgesproken hoe allochtonen aan werk zouden worden geholpen. Een van de punten was dat telkens wanneer er maatregelen worden overwogen, eerst de doelgroep zou worden geconsulteerd. Bij het eerste initiatief is dat al niet gebeurd. Zowel de SERV als het Forum hebben slechts vijf dagen de tijd gekre-

gen om een advies te formuleren, wat uiteraard veel te weinig is om dat grondig te doen.

De wettelijke basis die met dit ontwerp van decreet wordt gecreëerd, is al ingeschreven in de reglementering van de VDAB. Die moet elke werkzoekende een gepersonaliseerde aanpak geven: een volledig traject met screening, vooropleiding, toeleiding, een eventuele ervaring op de werkvloer en nazorg bij het werkaanbod. Nogmaals, het enige wat nodig is, zijn bijkomende middelen – en daarin is niet voorzien. Tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet werden een aantal argumenten aangehaald waarom dit ontwerp nodig is. U wilt een duidelijk politiek signaal geven. Volgens mij is een decreet maar nodig als er echt een decreetale basis moet zijn voor bepaalde handelingen. Die basis bestaat al en dus is dit ontwerp van decreet overbodig. Indien echt moet worden bepaald dat allochtonen verplicht zijn het decreet te volgen, dan was het beter geweest om dat in het decreet van de VDAB of in het inburgeringsdecreet in te schrijven.

Ik wil nog even dieper ingaan op het punt van de transmissie. In het ontwerp van decreet staat duidelijk dat indien een allochtoon een inwerkingstraject weigert of stopzet zonder geldige reden, de VDAB dat aan de RVA moet melden. Dat is een beetje stoerdoenerij tegenover allochtonen, maar daarenboven overbodig. Er is al een samenwerkingsakkoord tussen VDAB en RVA, dat werd herzien op 3 mei 1999.

In bijlage 2 staan de modaliteiten over hoe de VDAB de gegevens aan de RVA moet overmaken. Daarover zijn met de sociale partners duidelijke afspraken gemaakt in het beheerscomité van de VDAB om misverstanden te voorkomen. De VDAB moet de zaak als een goede huisvader aanpakken. De dienst moet de werkzoekende twee keer aanschrijven en dan een waarschuwing sturen, en kan pas nadien het dossier overmaken aan de RVA.

Dit wordt nu allemaal opzijgeschoven. Niet alleen is uw ontwerp overbodig omdat alles al vastligt in een samenwerkingsakkoord van 3 mei 1999, maar bovendien, en dat hebben we hier al verschillende keren opgemerkt, voert u een discriminatie in. Voor een bepaalde doelgroep – de allochtonen – legt u de transmissie decretaal vast. Voor autochtonen verwijst u naar de samenwerkingsovereenkomst.

We hebben ongeveer een jaar geleden een voorstel van decreet over de evenredige participatie op de

Laurys

arbeidsmarkt van de heer Mahassine goedgekeurd. Daarin hebben we afgesproken dat er op de arbeidsmarkt geen enkel onderscheid mag worden gemaakt tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Het eerste ontwerp van decreet waarop dat van toepassing is, voert echter opnieuw een andere behandeling van die bevolkingsgroepen in.

Wij hebben dus fundamentele bezwaren. Dit ontwerp van decreet is overbodig. De wettelijke basis bestaat al in het decreet over de VDAB, in de samenwerkingsovereenkomst. Als u alle maatregelen voor allochtonen wou samenvoegen en coördineren in één decreet, dan had u dat in het VDAB-decreet of in het inburgeringsdecreet moeten doen. Als u dit aan de VDAB wilt opleggen, dan moet u de beheersovereenkomst en het samenwerkingsprotocol aanpassen en meer middelen ter beschikking stellen.

We zijn overtuigd van uw correcte bedoelingen, mijnheer de minister. We beseffen dat de situatie op de arbeidsmarkt niet positief is, zeker niet voor allochtonen. We weten ook dat er iets moet gebeuren. Hiervoor zijn bijkomende inspanningen nodig, meer geld dus. Dit ontwerp van decreet is volledig overbodig. Het levert geen enkele meerwaarde aan de huidige mogelijkheden van de VDAB. Dat bevestigt de VDAB zelf. Het creëert geen bijkomende instrumenten om allochtonen naar het normaal economisch circuit te begeleiden. De VDAB is sowieso al verplicht om iedereen via een gepersonaliseerd traject te begeleiden.

Ik verwijst naar een doelstelling van deze coalitie bij haar start : de administratieve vereenvoudiging, vooral in het sociaal recht. Als ik me niet vergis, zijn daar zelfs een aantal werkgroepen voor opgericht. Uw huidig ontwerp van decreet is een perfect voorbeeld van hoe het niet moet.

Om deze redenen zullen wij ons onthouden bij de stemming. We zullen niet tegen stemmen omdat we het uiteraard eens zijn met de doelstelling. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, op zich staan wij achter een inwerkingsdecreet. We vinden de tewerkstelling van allochtonen ontzettend belangrijk.

Ik wil twee punten aanbrengen. Ik begin bij de wettelijke verankering van discriminatie. Ik herinner me een situatie in een OCMW. De commentaren daar luiden : hier komen alleen vreemdelingen. Wat bleek toen we dat nagingen – Enkel de vreemdelingen moesten zich aanmelden, de autochtonen kregen thuis een postcheque. Als we nu de sanctie voor vreemdelingen sneller doordrijven, zullen de cijfers laten zien dat allochtonen meer werkonwillig zijn dan autochtonen. We vinden het dus een enorm gevaarlijke situatie voor de allochtonen, dat ze sneller zullen worden gemeld en dus ook sneller gesanctioneerd. Agalev is dus gekant tegen deze wettelijke verankering van de discriminatie van allochtonen wat het sanctioneren betreft.

Het tweede punt waarmee we het moeilijk hebben, is het insluipen van het aangeven aan de instantie die het leefloon uitkeert. Tot nu toe gebeurde dat niet op Vlaams niveau. Mijnheer de minister, in de commissie kreeg ik van u geen antwoord toen ik vroeg wat we doen met jongeren of ouderen waarvan het leefloon wordt afgenomen. Naar mijn mening worden ze gedreven naar criminaliteit, psychiatrie of totale afhankelijkheid, waarbij ik bijvoorbeeld denk aan gedwongen prostitutie en dergelijke. Onze maatschappij heeft geen oplossing voor die groep jongeren of ouderen waarvan het leefloon werd afgenomen, tenzij de gevangenis, want daar krijgen ze nog eten, drinken en verwarming. Omdat we geen oplossing hebben voor het afnemen van leefloon, wil Agalev dus niet dat die mogelijkheid wettelijk insluipt op Vlaams niveau.

Dat waren de twee bemerkingen van de Agalev-fractie op dit decreet. Verder herhaal ik nogmaals dat we voorstander zijn van een inwerkingsdecreet dat meer mogelijkheden biedt voor tewerkstelling aan allochtonen. (*Applaus bij AGALEV en Spirit*)

De voorzitter : De heer Sols heeft het woord.

De heer Guy Sols (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij de bespreking in de commissie is duidelijk geworden dat er toch een bepaalde unanimiteit bestond over de doelstellingen van het decreet. Over de manier waarop deze doelstellingen moeten worden bereikt, bestonden echter meningsverschillen.

De sprekers van de sp.a-fractie in de commissie waren van oordeel dat de secundaire trajecten het best werden opgenomen in het inburgeringsdecreet. Volgens de woordvoerder van de CD&V-fractie was dat decreet eigenlijk overbodig. Die opvatting kwam vandaag ook reeds naar voren. Wel

Sols

vond CD&V dat de secundaire trajecten het best werden opgenomen in het inburgeringsdecreet.

Volgens mij gaat deze kritiek voorbij aan de logica van beide decreten. De primaire trajecten, met name de maatschappelijke oriëntatie en de kennis van het Nederlands, zijn vooral bedoeld voor nieuwkomers en zijn opgenomen in het inburgeringsdecreet. De secundaire trajecten, namelijk opleiding en begeleiding bij het zoeken naar werk, zijn bedoeld voor zowel nieuwkomers als oudkomers. Beide decreten hebben dus verschillende doelgroepen en andere doelstellingen, en worden mijns inziens dan ook best apart gehouden. Dat is duidelijk vooropgesteld in de commissie zelf. Wie een primair traject volgt, hoeft immers niet noodzakelijk een secundair traject te volgen. Een nieuwkomer die een primair traject heeft gevolgd, heeft het volste recht om ervoor te kiezen thuis te blijven en voor het gezin te zorgen.

Het blijft natuurlijk een probleem dat nieuwkomers en oudkomers die op de arbeidsmarkt terecht komen, vaak het eerste slachtoffer zijn bij afvloeiingen en ontslagen. Er bestaat dus wel degelijk een probleem, dat om een oplossing vraagt. Het is onze verantwoordelijkheid om hieraan tegemoet te komen. Het inwerkingsdecreet is niet bedoeld om de doelgroep te straffen maar te emanciperen. Dat kan niet genoeg worden benadrukt. In de commissie maakte ik reeds de vergelijking met de schoolplicht: de schoolplicht werd volgens ons ook niet ingevoerd om kinderen te pesten maar om hen te helpen in hun groei naar volwassenheid en zelfstandigheid.

Een volgende opmerking is dat de uitvoering van het decreet niet automatisch inhoudt dat de VDAB meer middelen moet krijgen. De private sector kan hierbij helpen, met name de interimkantoren. Ze bekleden een vooraanstaande plaats bij het begeleiden van allochtonen bij het vinden van werk. De VLD is vragende partij om deze privé-sector actief te betrekken bij de uitvoering van het decreet waarvan we nu de ontwerptekst bespreken. Er is immers te veel wetgeving die dode letter blijft. Dat kan maar worden opgelost door duidelijke verplichtingen te formuleren en die afdwingbaar te maken door sancties op te leggen. Wie geniet van rechten, moet ook plichten hebben.

Om de doelgroep waar het vandaag over gaat, te emanciperen, moeten we bepaalde zaken verplicht maken en daaraan straffen koppelen. De transmissie is de meest logische sanctie in het licht van een

emancipatorisch decreet. Dit ontwerp van decreet is niet alleen bedoeld om overheidsorganisaties aan te sturen, ook al beperkt het zich daar vaak toe, maar ook om rechten voor burgers te formuleren.

Een recht opnemen in een beheerscontract tussen de VDAB en de Vlaamse overheid waarover jaarlijks opnieuw wordt onderhandeld, is uiteraard een goede zaak, maar is toch helemaal iets anders dan dat recht decretaal vastleggen, zoals nu gebeurt. Een recht dat in de beheersovereenkomst stond, zal nu decretaal worden vastgelegd en afdwingbaar worden gemaakt. Dat is belangrijk. Als een recht decretaal wordt vastgelegd, dan is het logisch dat dat ook gebeurt met de daaraan gekoppelde verplichting.

We zullen dit ontwerp van decreet goedkeuren. Het emancipatorisch beleid is immers bedoeld om de doelgroep te verheffen, zodat er meer mensen uit de doelgroep aan het werk kunnen. Het kan gedeeltelijk een oplossing bieden in het debat over de quota op de arbeidsmarkt. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in december 2002 verklaarde u in een interview met De Morgen dat de positie van de allochtonen op de arbeidsmarkt voor u een prioriteit is.

U hebt niet gelogen in dat interview. U voert een beleid dat bol staat van allerhande maatregelen om allochtonen positief te discrimineren. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de etnische registratie bij de VDAB. Mensen van vreemde afkomst worden ongeschikt hun nationaliteit automatisch geregistreerd in een soort databank met de bedoeling hun extra cursussen en informatie over vacatures te kunnen aanbieden. Dat gebeurt niet met mensen van Vlaamse afkomst. Ik denk ook aan het actieplan in verband met de werkgelegenheid bij allochtonen. Door dat plan kunnen bedrijven tot 12.350 euro ontvangen voor de aanwerving van allochtonen. Bovendien kondigde u in december 2002 de afschaffing van de nationaliteitsvoorwaarde voor statutaire benoemingen aan.

In januari 2003, na de rellen op de Turnhoutsebaan, presteerde u het om acht allochtone zaalvoetballers van ZVC Borgerhout zonder enige selectieprocedure of examen een profcontract aan te bieden op kosten van de Vlaamse belastingbetaler. Ze kunnen aan de slag als pleinbegeleiders. Dat was

Dewinter

na de rellen op de Turnhoutsebaan. Het gaat om een detail, maar de symboliek ervan is mij, veel Vlamingen en zeker veel Antwerpenaren niet ontgaan.

In diezelfde maand kondigde u aan dat de topambtenaren voortaan zullen worden geëvalueerd op hun inspanningen om allochtonen aan te werven. Blijkbaar hebt u in het verleden gewedijverd met minister Vogels om de meest allochtoonvriendelijke minister van deze Vlaamse regering te worden, en de kans is groot dat u wint, al was het maar omdat minister Vogels vroegtijdig afhaakte. U zult echter ook moeten afhaken na de Vlaamse parlementsverkiezingen van 2004, want we zullen niet nalaten om uw beleid tijdens de campagne aan de kiezer voor te leggen. We werken aan een "eigenvolk-laatste"-inventaris van uw beleid, die regelmatig wordt aangevuld, en ik denk dat het oordeel van de kiezer daarover niet zo gunstig zal zijn.

Vandaag ligt er een ontwerp van decreet op tafel. Het gaat over het inwerkingsbeleid en geeft allochtonen recht op 'een bijzondere opleiding en begeleiding met het oog op duurzame tewerkstelling'. Het prijskaartje dat daaraan vast hangt is niet gering. De administrateur-generaal van de VDAB, de heer Van Depoele, verklaarde tijdens de hoorzittingen ter voorbereiding van dit ontwerp dat het de bedoeling is om 11.000 allochtonen een inwerkingstraject te laten volgen. Daarvan zouden 40 percent immigranten, of zogenaamde nieuwkomers, en 60 percent oudkomers zijn. Het totale prijskaartje wordt op 60 miljoen euro of 2,4 miljard frank op jaarbasis geschat.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik luister met aandacht naar de uiteenzetting van de heer Dewinter en begrijp zijn kritiek op het inwerkingsdecreet niet. Het decreet is immers geïnspireerd op het rechten-en-plichtenverhaal. Er wordt zelfs voor de eerste maal in een sanctie voorzien voor degenen die niet aan het secundair project deelnemen. De oudkomers worden onmiddellijk naar de RVA overgeplaatst en aan de nieuwkomers wordt een verplichting opgelegd. Ik weet niet wat de heer Dewinter nog meer wenst.

De heer Filip Dewinter : Het gaat mij voornamelijk om de voorrechten en de voordelen die uit het decreet voortvloeien. Zo is er bijvoorbeeld in begeleiding voorzien. Ik zal u in dit verband de commentaren van de SERV voorlezen.

Ik sluit mij daar volledig bij aan. Er worden een aantal voorrechten gecreëerd omwille van het feit dat men allochtoon is, of men nu oudkomer dan wel nieuwkomer is. Vlamingen beschikken niet over deze rechten. Het is een vorm van positieve discriminatie, ik noem het anti-Vlaams racisme. Het is iets wat ons niet zint. De lat moet immers voor iedereen even hoog liggen. De werkloze Vlaming blijft hier in de kou staan. Hij heeft niet het recht op extra opleiding en begeleiding waarnaar in het decreet wordt verwezen.

Zelfs de SERV bekritiseert om die redenen de opzet en wees er in een advies op dat het recht op een gepersonaliseerde begeleiding een decretale opdracht is voor de VDAB, dat voor alle werkzoekenden moet gelden : 'Door in het inwerkingsdecreet bepalingen op te nemen die enkel betrekking hebben op allochtone werkzoekenden, geeft de decreetgever het verkeerde signaal dat er een verschillende behandeling tussen autochtonen en aan de andere kant allochtonen wordt gecreëerd.'

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : De opmerkingen van de SERV wijzen op het feit dat in het decreet de rechten en de plichten alleen ten aanzien van de allochtonen worden vermeld en niet ten aanzien van iedereen. Het is exact het omgekeerde van hetgeen de heer Dewinter poneert. Citaten moeten correct en volledig worden weergegeven.

De SERV stelt dat voor de eerste maal in een decreet een verplichting wordt ingeschreven die voor allochtonen en niet voor autochtonen geldt. Ik ben het met de kritiek eens : rechten en plichten moeten immers voor iedereen gelden. Wat hier voor het eerst gebeurt, is dat rechten in het kader van de tewerkstelling worden omschreven, waaraan onmiddellijk plichten worden gekoppeld. De verplichting bestaat erin dat op het aanbod moet worden ingegaan. Als dat niet gebeurt, wordt men uit het systeem gesloten. Het is waarschijnlijk voor de eerste maal in de wetgeving dat rechten en plichten zo duidelijk worden omschreven. De SERV betreurt dat de verplichting niet voor iedereen geldt, maar alleen voor allochtonen.

De heer Filip Dewinter : Ik durf dit toch enigszins te betwijfelen. Mijns inziens is mijn interpretatie van de stelling van de SERV correct. Door autochtonen en allochtonen anders te behandelen, geeft de decreetgever een verkeerd signaal. (*Opmerkingen van minister Renaat Landuyt*)

Dit is uiteraard vatbaar voor discussie.

Minister Renaat Landuyt : Dit is helemaal niet vatbaar voor discussie. Wat de verschillende behandeling van autochtonen en allochtonen betreft, is de SERV zeer duidelijk. Voor allochtonen wordt de verplichting in de regelgeving ingeschreven. Momenteel steunt de verplichting voor allochtonen op de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de VDAB en op een oude overeenkomst tussen de VDAB en de RVA. Aangezien de verplichting voor allochtonen in de regelgeving wordt ingeschreven, zal de VDAB in de toekomst minder interpretatiemogelijkheden hebben. Het wordt voor de VDAB zeer duidelijk wanneer tot transmissie moet worden overgegaan. Eigenlijk gaat het hier om een verstrenging.

Aangezien het voorliggend ontwerp van decreet enkel over allochtonen handelt, geldt deze decreetale bepaling enkel voor allochtonen. De SERV is evenwel van mening dat allochtonen niet strenger mogen worden behandeld dan autochtonen.

De heer Filip Dewinter : Ik zou hier toch nog even op willen ingaan. Voor bepaalde mensen voorziet het voorliggend ontwerp van decreet in speciale cursussen, in aparte begeleiding en in opleidingen. De Vlaamse regering baseert zich hierbij echter op zuiver etnische criteria. *(Opmerkingen van de heer André Denys en van minister Renaat Landuyt)*

Dat hieraan verplichtingen worden gekoppeld, doet eigenlijk niet ter zake. De lat moet voor iedereen gelijk liggen.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Dewinter, ik vraag me af of u hier een eerlijk debat wilt voeren. Het voorliggend begeleidingsprogramma voor allochtonen kan enkel op die doelgroep worden toegepast, omdat enkel allochtonen met deze handicaps te kampen hebben. Voor autochtonen bestaan reeds tal van begeleidingsprogramma's. Een aantal van die programma's zijn reeds op zeer specifieke situaties gericht. Door middel van dit ontwerp van decreet willen we inspelen op de specifieke situatie van allochtonen, zowel nieuwkomers die net een inburgeringstraject hebben doorlopen, als zogenaamde oudkomers die met deze handicap worden geconfronteerd.

Eigenlijk zou iedereen dit initiatief moeten ondersteunen. Aangezien we vinden dat allochtonen ook moeten werken, is het onze bedoeling hen zoveel mogelijk aan het werk te krijgen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer Dewinter, ik heb de indruk dat u het debat niet goed hebt gevolgd. Dit is geen verwijt, want ik weet uit ervaring dat een fractieleider niet elk dossier even goed kan opvolgen.

Vroeger stond in uw verkiezingsprogramma te lezen dat zoveel mogelijk allochtonen het land moesten worden uitgezet. Momenteel beschikt u ook over een zachtere versie van dat verkiezingsprogramma. Volgens die zachtere versie hebben de allochtonen niet enkel rechten, maar ook plichten. Mijns inziens legt het voorliggend ontwerp van decreet net de nadruk op die combinatie van rechten en plichten. Ik begrijp dan ook niet waarom u dit ontwerp van decreet zo fel bekritiseert.

De heer Filip Dewinter : Wij vinden inderdaad dat allochtonen rechten en plichten hebben, maar we vinden niet dat allochtonen voorrechten moeten krijgen. Aan de hand van cijfers over de kostprijs van heel deze aangelegenheid zal ik aantonen dat dit ontwerp van decreet allochtonen voorrechten verleent.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Zoals minister Landuyt daar net al heeft gesteld, gaat de opmerking van de SERV over het verplicht karakter van de transmissie van gegevens. De SERV heeft het moeilijk met deze bepaling.

Ik herinner me evenwel een amendement dat deze verplichting voor iedereen op een gelijke wijze wilde invoeren. Volgens dit amendement zouden de gegevens van iedereen die niet op een werkaanbieding ingaat of een opleiding weigert te volgen of zonder gegronde reden stopzet, via een procedure aan de RVA worden overgemaakt.

Dit amendement zou het onderscheid in de behandeling van autochtonen en van allochtonen wegwerken. Ik vraag me dan ook af waarom dit amendement niet in de definitieve tekst van het ontwerp van decreet is opgenomen.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, momenteel wordt gewerkt aan een voorstel betreffende de rechten van de werkzoekenden. Op basis van dit voorstel zouden we het oude charter van de werklozen in een moderner charter willen omzetten.

Mijns inziens gaat dit voorstel echter teveel over de rechten en te weinig over de plichten van de werkzoekenden. Om tot een evenwichtig charter te

Landuyt

komen, zullen we ons nog eens over het inschrijven van bepaalde verplichtingen moeten buigen. Ik ben alleszins vragende partij om de rechten en de plichten van de werkzoekenden op een behoorlijke wijze te omschrijven.

Nu bleek de eerste aanleiding om dit verhaal van rechten en plichten in wet om te zetten dit ontwerp van inwerkingsdecreet te zijn. De volgende gelegenheid die we hier nog krijgen, is het document over de rechten en de plichten van de werkzoekende. Daar zal de regering door middel van een amendement die verplichte transmissie voorstellen, want anders is de balans niet correct.

De heer Jan Laurys : Het merkwaardige is dat er in de huidige stand van de wetgeving geen probleem van discriminatie is. Zowel allochtonen als autochtonen ressorteren onder het samenwerkingsakkoord van mei 1999.

Minister Renaat Landuyt : Dat is de vraag naar het nut van het ontwerp van decreet. U hebt gelijk dat het de inspanningen in de praktijk zijn die tellen, en het budget dat men daar tegenover plaatst. Tussen haakjes, alles samen bekeken heeft dit een besparing als resultaat. Het is immers de bedoeling te voorkomen dat allochtonen zich zouden nestelen in een toestand van uitkeringen, we willen ze aan het werk krijgen. Iedere inspanning daartoe is een investering, die uiteindelijk iets opbrengt voor de overheden en dus voor de gemeenschap.

Het nut van het decreet is dat die rechten en vooral ook die plichten een wettelijk karakter krijgen. U citeert de heer Van De Poele, de adjunct-administrateur-generaal, voortdurend beperkt. Eigenlijk heeft hij het tijdens de hoorzitting zeer mooi verwoord, in antwoord op uw vragen. Hij zei dat men dit weliswaar in een overeenkomst kan zetten, of in de beheersovereenkomst, maar dat men het ook in de wet kan opnemen. Wat is het verschil – Dan heeft het een wettelijk karakter, waardoor dit effectief rechten en plichten worden.

U hebt gelijk dat dit reeds in overeenkomsten staat. Ik begrijp dus niet dat u problemen heeft met het feit dat we dit een wettelijk karakter willen geven. Als we in dit parlement nuttig wetgevend werk willen verrichten, dan moeten we overstappen naar het formuleren van rechten en plichten. Ik kan u pakken decreten voorleggen die we samen hebben gemaakt, maar die eigenlijk administratieve regelingen zijn. Op het Vlaams niveau is dus een en ander scheefgegroeid. Als jurist ontdek

ik voortdurend dat men vergeet op het niveau van deze Vlaamse bevoegdheden rechten en plichten van burgers te formuleren. Ik pleit dus ook voor een ander wetgevend gedrag in dit parlement.

Hoewel het van mezelf komt, vind ik dit ontwerp van inwerkingsdecreet een voorbeeld van hoe de wetgeving op Vlaams niveau zou moeten zijn. Eerst wordt er een groep omschreven. Aan die groep geven we een bepaald recht, en dat verbinden we met een bepaalde plicht. Op het einde zeggen we dan dat de hoofddoelstelling de begroting moet zijn.

U hebt gelijk : we moeten daar nog meer in investeren. Ik zoek steeds meer partners om die investeringen in inspanningen te realiseren.

De heer Jan Laurys : Dan zou het me logischer lijken dat u het VDAB-decreet zou hebben gewijzigd. Uw amendement was eigenlijk een wijziging van dit decreet.

Minister Renaat Landuyt : Het VDAB-decreet, waaraan we werken in het kader van de modernisering van de overheid, behelst eigenlijk het organiseren van dat overheidsapparaat. Men moet inderdaad een verhaal van rechten en plichten voor de werkzoekende opbouwen. In die zin steun ik het initiatief van het parlement, maar in mijn ogen moet men leren dat los te koppelen van de administratieve organisatie.

We hebben veel te weinig decreten die de burger zeggen wat zijn rechten en plichten zijn. Op het federaal niveau is men dat gewoon. Als het federale parlement een wet maakt, dan gaat dat over rechten en plichten. Alles wat wij hier in een decreet opnemen, vinden we op het federale niveau terug in koninklijke besluiten en zelfs in ministeriële besluiten. Dat komt door de aard van onze groei : het is via de administratie dat we een regionalisering hebben gekregen. We zijn voortdurend onze eigen administratie aan het regelen en we vergeten de doelstellingen, namelijk rechten en plichten geven aan de burgers.

Dit ontwerp van decreet is geen toverformule om het budget te veranderen, maar wel de wettelijke verankering van een doelstelling die de Vlaamse overheid permanent zal moeten waarmaken.

De heer Jan Laurys : We hebben geen enkel probleem met het discours van rechten en plichten. Toen u hier 4 jaar geleden uw beleidsvisie hebt toegelicht, hebben wij gepleit voor wat we later in ons programma de contractualisering hebben ge-

Laurys

noemd. Daarbij verbindt de overheid zich ertoe werkzoekenden via een traject naar werk te begeleiden. Daartegenover staat de plicht van de werkzoekende om daar daadwerkelijk op in te gaan.

We zijn het volledig eens met dat verhaal. Ik herinner de heer Stassen eraan dat hij hier toen heeft gewaarschuwd voor een heksenjacht op werkzoekenden. Ik stel vast dat nu iedereen het discours van rechten en plichten overneemt. Ik blijf er echter bij dat de verplichting in het handvest van de werkzoekende had moeten worden opgenomen. Dat is het voorstel dat we hebben ingediend. Ik zie echt niet in wat de doelstelling van dit ontwerp van decreet nog kan zijn. Daarover zullen we fundamenteel van mening blijven verschillen.

Minister Renaat Landuyt : Neen, want mijn opmerkingen zijn zuiver technisch, en wegen dus minder zwaar dan een decreet, want een decreet is een wet. Het is de plicht van het Vlaams Parlement in de decreten de rechten en plichten vast te leggen.

De heer Jan Laurys : Dus als we willen nagaan hoe de situatie is geregeld van autochtonen en allochtonen die op de arbeidsmarkt op zoek zijn naar werk, dan moeten we rekening houden met het VDAB-decreet, de samenwerkingsovereenkomst, het inwerkingsdecreet en het inburgeringsdecreet. We pleiten voor een duidelijker wetgeving, volledig opgenomen in bijvoorbeeld het inburgeringsdecreet of in het VDAB-decreet. Dat ware veel duidelijker geweest, en met hetzelfde resultaat.

Minister Renaat Landuyt : Ik ben het ermee eens dat we een heldere wetgeving nodig hebben.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de minister, we volgen u op het punt van rechten en plichten en van de transmissie naar de RVA. We volgen u echter niet op het punt van de transmissie naar het leefloon. Het betekent inderdaad niet meteen dat het OCMW de betaling intrekt, maar daar ligt juist het probleem. Elk OCMW interpreteert de dingen autonoom ; zelfs elk maatschappelijk werker doet dat. Daarom blijven we ons verzetten tegen een wettelijke vastlegging daarvan.

Minister Renaat Landuyt : We kunnen in de Vlaamse wetgeving geen rekening houden met het feit dat sommige instellingen niet correct het wet-

telijk systeem volgen. (*Opmerkingen van mevrouw Veerle Declercq*)

Ik zal het u uitleggen. Wat doen we met het leefloon – Dat is de bevoegdheid van de federale overheid, die geëvolueerd is naar een benadering van de OCMW-steun op basis van rechten en plichten. Het leefloon is dus verbonden met een aantal plichten, zoals de wil tot werken. Dat is een systeem dat volledig door de bevoegde overheid – de Belgische – is uitgewerkt.

U zegt nu dat sommige OCMW's nogal streng zijn en dat we daar niet moeten op ingaan. Dat is een verkeerde redenering. We moeten op andere terreinen pleiten voor een correcte toepassing van de leefloonwet door de OCMW's. We leven in een rechtsstaat opdat op alle niveaus iedereen zou verdedigen wat hij moet verdedigen. We moeten onze bevoegdheden op dit vlak uitputten door de transmissie aan te scherpen door die wettelijke verplichting.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister, u hebt in dat interview met De Morgen in december vorig jaar ook gezegd dat voor de regering de positie van de allochtonen op de arbeidsmarkt van prioritair belang is. De cijfers over tewerkstelling – en helaas ook over werkloosheid – geven aan dat er in 2002 in Vlaanderen 15.632 niet-werkende werkzoekenden zijn bijgekomen. Het aantal werkzoekende werklozen bedroeg rond de jaarwisseling 195.198. Het aantal mensen dat al meer dan een jaar op zoek is naar een job – de langdurig werklozen – steeg in 2002 zelfs met 27,4 percent, zijnde 6.582 personen.

U hebt in allerlei interviews, maar ook in het parlement, toegegeven dat de werkloosheid niet langer conjunctureel, maar steeds meer structureel van aard dreigt te worden. De grootste slachtoffers van die verslechtering van de arbeidsmarkt en de lage conjunctuur zijn in eerste instantie de laaggeschoolden, ongeacht hun etnische origine. Ik heb echter de indruk dat u desondanks een onderscheid wilt maken tussen enerzijds Vlaamse laaggeschoolde langdurig werklozen, en anderzijds allochtone langdurig werklozen. Daar maken we ons zorgen over.

De totale kostprijs van het inwerkingsdecreet bedraagt 60 miljoen euro per jaar. Bij berekening blijkt dat er dus per jaar voor elk van de 11.000 allochtonen die volgens de administrateur-generaal van de VDAB deze cursussen moeten volgen, een

Dewinter

slordige 5.454 euro of 220.000 frank nodig is. Voor de Vlaamse werklozen trekt de Vlaamse overheid in de VDAB-begroting ongeveer 160 miljoen euro uit. Dat staat in de beleidsbrief Werkgelegenheid. Dat levert per Vlaamse werkloze – zo'n 200.000 in totaal – ongeveer 820 euro op aan begeleiding en dergelijke meer. De kostprijs per allochtoon bedraagt 5.454 euro. U moet toch aanvoelen dat die positieve discriminatie leidt tot anti-Vlaams racisme, tot de achteruitstelling van Vlaamse werklozen ten aanzien van allochtone werklozen.

Waar toe zullen die miljoenen uiteindelijk dienen – Wat zal het resultaat zijn van deze zeer dure inwerkingscontracten – Het is mijns inziens een illusie dat de inwerkingscontracten daadwerkelijk zullen leiden tot integratie, laat staan tot assimilatie of aanpassing van allochtonen. Immers, het belangrijkste dat ontbreekt, zijn effectieve sancties.

Mijnheer de minister, u hebt met veel lawaai aangekondigd dat de inwerkingstrajecten verplicht zouden worden en dat weigeraars bestraft zouden worden door schorsing van hun uitkering. Artikel 7, lid 2 van het inwerkingsdecreet stelt letterlijk : 'Als de betrokkene weigert deel te nemen aan een passend inwerkingstraject of indien de stopzetting of mislukking van het inwerkingstraject het gevolg is van een foutieve houding van de betrokkene, dan deelt de VDAB dit mee aan de dienst die bevoegd is voor het toekenning van de werkloosheidsuitkering of het bestaansminimum.'

We weten allemaal dat de inhoud van dit artikel zeer gratuit is. In de praktijk zal er van die sancties niets in huis komen, omdat een eventuele schorsing van werkzoekenden door de RVA gebeurt. Dat is dus geen Vlaamse, maar een federale bevoegdheid. Mijnheer de minister, u weet ook wat minister Onkelinx, federaal minister van Werkgelegenheid, een paar maanden geleden liet weten. Van een schorsing van allochtone weigeraars kan volgens haar geen sprake zijn. Ik citeer minister Onkelinx letterlijk uit een interview in De Morgen van 7 december 2002 : 'Zolang de opleiding Nederlands geen waarborg biedt op een baan, kan er niet worden geschorst.'

We weten dus meteen wat artikel 7, lid 2 van het inwerkingsdecreet waard zal zijn. In de praktijk zal de RVA niets schorsen, tenzij u, mijnheer de minister, intussen een akkoord hebt afgesloten met minister Onkelinx. U kijkt nu wat wazig naar het plafond. Zijn er akkoorden met minister Onkelinx en met de RVA over de effectieve schorsing van al-

lochtonen die een inwerkingstraject weigeren of niet afmaken – Heeft minister Onkelinx terzake voorwaarden gesteld – Houdt ze vast aan haar uitspraken uit het verleden, of zal ze artikel 7, lid 2 onverkort toepassen –

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : De RVA zal dit onverkort toepassen.

De heer Filip Dewinter : Kunnen we dat in een protocol terugvinden – Bestaat daarover een geschreven overeenkomst –

Minister Renaat Landuyt : Dat is de wet. U bent nu vragende partij voor protocollen met PS-ministers. Ik kan u alleen garanderen dat de wet wordt toegepast door de RVA, waar zelfs minister Onkelinx geen vat op heeft.

De heer Filip Dewinter : Ik lees alleen wat minister Onkelinx heeft gezegd.

Minister Renaat Landuyt : Ik weet dat u De Morgen leest. Dat is iets wat ik deze voormiddag heb bijgeleerd : u leest De Morgen.

De heer Filip Dewinter : De verkiezingen zijn voorbij. Om de socialistische familie te doorgronden is het niet onnuttig om nu en dan De Morgen te lezen.

Ik zeg alleen dat de federale minister, bevoegd voor het schorsingsbeleid, zegt dat ze niet schorst zolang er geen waarborgen zijn over de opleiding Nederlands. Die zijn er niet, dus wordt er niet geschorst.

Minister Renaat Landuyt : Ik zal u technisch wat vooruithelpen. Federaal minister Onkelinx kan die uitspraak niet gedaan hebben, want het is niet eens haar bevoegdheid maar die van de RVA. In het ontwerp van decreet zeggen we wat de VDAB moet doen, namelijk de verplichte transmissie in die situatie. In de wet staat wat de RVA moet doen in het geval van transmissies.

Als u de cijfers overloopt van de toegepaste sancties – er zijn veel meer procedures dan u denkt –, ziet u dat er geen probleem van de RVA is, maar vooral één van transmissie. Langs Vlaamse zijde is er tijdens deze legislatuur een permanente stijging van transmissie. Deze stijging wordt beantwoord in tal van procedures via de RVA. Op dat vlak functioneert het systeem.

Landuyt

Om u volledig gerust te stellen : we krijgen een nieuwe federaal minister van Arbeid.

De heer Filip Dewinter : U weet meer dan wij. Wij weten zelfs niet wanneer de minister-president ons zal verlaten, zelfs dat moeten we uit de pers vernemen.

U spreekt over het toepassen van de wet. Inzake de schorsing van werkonwillige werklozen zijn we in het verleden op de vingers getikt door de OESO. Het is niet uw verantwoordelijkheid, maar wel een federale, maar ik zeg dit om aan te geven dat die wet niet wordt toegepast. Ter illustratie : de 7.118 meldingen van werkonwillige werklozen door de VDAB, uw diensten, aan de RVA in 2001, hebben geleid tot 500 schrappingen. We zijn door de OESO op de vingers getikt omdat dit toch wel een heel erg laag cijfer is. Ik houd mijn hart vast voor wat de sancties betreffende dit inwerkingsdecreet in de praktijk zal inhouden.

Mijnheer de minister, onze kritiek op het ontwerp van decreet is fundamenteel. Ik ben ervan overtuigd – want dit inwerkingsdecreet is het gevolg van het inburgeringsdecreet – dat de problemen niet zullen worden opgelost via maatregelen van positieve discriminatie, via het pampieren van vreemdelingen en via het voeren van een knuffelbeleid met steeds meer faciliteiten en steeds meer inspanningen die blijkbaar maar van één kant moeten komen. Ik blijf erbij dat we de allochtonen daarmee alleen maar bevestigen in de rol die ze nu al volop spelen, namelijk die van het slachtoffer van het gebrek aan kansen, aan opleiding en aan van alles en nog wat, zonder dat de eigen verantwoordelijkheid centraal wordt gesteld.

Pim Fortuyn heeft in Nederland herhaaldelijk aan het adres van de allochtonen gezegd : stop ermee u almaar te wentelen in zelfbeklag, maar werk harder, doe meer moeite, span u meer in. Pim Fortuyn had terzake overschot van gelijk. We stellen vast dat men ook in het regeerakkoord in Nederland, nu een jaar oud, en wellicht ook in het nieuwe regeerakkoord dat volop aan de orde is, tot dat inzicht is gekomen, dat de nieuwe regering de platgetreden paden van het verleden verlaat en overgaat tot het responsabiliseren van vreemdelingen. Dat moeten we in Vlaanderen ook durven doen, ondanks het Waalse protest. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

We moeten duidelijk maken dat we niet meer meedoen aan de excuuscultuur die leidt naar positieve

discriminatie met bijkomende opleidingen, extra faciliteiten, extra geld, enzovoort.

Mijnheer Van Rompuy, ik moet vaststellen dat u blijkbaar de mening van de meerderheid deelt en u alweer uw oppositierol niet vervult.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer Dewinter, eigenlijk begrijp ik uw discours niet goed. U fulmineert hier tegen een ontwerp van decreet waarmee u niet akkoord gaat. Wij gaan er ook niet mee akkoord, maar dan wel om andere redenen dan de uwe. Nochtans is het enige wat dit ontwerp van decreet doet, een verplicht karakter inschakelen met betrekking tot het volgen van een opleiding als toeleiding tot werk.

De heer Filip Dewinter : Het doet meer dan dat !

De heer Jan Laurys : U vergist zich als u zegt dat er een bijkomend aanbod is, want dat is er niet. Dat staat trouwens nu al ingeschreven in het VDAB-decreet. De VDAB is op dit ogenblik verplicht elke werkzoekende een individueel en gepersonaliseerd traject aan te bieden. Dit ontwerp van decreet biedt dus geen enkele meerwaarde.

Het enige wat dit ontwerp van decreet doet, is het dossier automatisch overmaken aan de RVA als een allochtoon weigert de opleiding te volgen of die stopzet. Ik begrijp dus niet waarom u tegen dit ontwerp van decreet gekant bent. Eigenlijk zou u ermee akkoord moeten gaan. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Filip Dewinter : Laat ons nu eens duidelijk zijn. Mijnheer de minister, is het nu al dan niet de bedoeling om 11.000 werkloze allochtonen een inwerkingstraject te laten volgen, wat zorgt voor een kostenplaatje van 60 miljoen euro op jaarbasis – Dat is toch de bedoeling – Of heb ik het alweer verkeerd voor – Heb ik het alweer niet goed begrepen – *(Opmerkingen van de heer André Denys)*

Mijnheer Denys, ik – en samen met mij waarschijnlijk het overgrote deel van de bevolking – ben geen voorstander van een ongelijke behandeling van werklozen op basis van etnische afstamming. Daar ben ik tegen.

Ik heb de cijfers genoemd, maar ze werden niet tegengesproken. Er wordt nu een positieve discriminatie ingevoerd, trouwens niet alleen via dit ontwerp van decreet betreffende het inwerkingsbeleid.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, voor de duidelijkheid van het verslag wil ik benadrukken dat alle geciteerde cijfers verkeerd zijn en uit hun context werden gerukt. Ik wil dit benadrukken om te vermijden dat deze cijfers later gebruikt zouden worden in pamfletten.

De heer Filip Dewinter : Die cijfers zijn dus verkeerd : de cijfers van de administrateur-generaal van de VDAB, de cijfers van de OESO, de cijfers van de RVA.

Als alles wat ik hier letterlijk uit de hoorzittingen, uit kranten en uit allerlei rapporten citeer verkeerd is, moeten we niet langer discussiëren. De minister zegt immers dat al die cijfers verkeerd zijn. Welnu, ik hoop dat ook de bevolking daar zo over oordeelt. U hebt het blijkbaar bij het rechte eind, en wij zijn blijkbaar dommeriken.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Dewinter, u bent een expert in het verkeerd citeren van cijfers. U gebruikt de cijfers van de SERV net voor het omgekeerde van wat hij wilde zeggen. U brengt hier een amalgaam van cijfers die u allemaal door elkaar gooit en die u dan deelt door aantallen om uw vooroordeel te kunnen bewijzen als zouden we een bepaalde groep van onze bevolking willen bevoordelen.

Ik herhaal 'on the record' dat we hier werken aan een handicap en daarin investeren omdat dit een investering is in het voordeel van de gemeenschap. Wij vinden dus dat alles in het werk moet worden gesteld om iedereen aan het werk te krijgen, en dat geldt dus ook voor de allochtonen.

Wij vinden dat dit ontwerp van decreet nodig is om het verhaal niet tot rechten te beperken, maar ook om plichten in te voeren. Ik stel vast dat u daar niet gelukkig mee bent. Ik weet niet wat u als alternatief voorstelt. Misschien moeten we daarop wachten tot er een nieuw land is. *(Opmerkingen van de heer André Denys)*

De heer Filip Dewinter : Kijk eens hoe goed de liberalen kunnen opschieten met de socialisten.

Mijnheer de minister, het is in ieder geval een feit dat u niet in ruil voor een aantal rechten plichten wilt. U wilt in ruil voor maximale voorrechten voor allochtonen, die u niet aan Vlamingen gunt, een minimum aan plichten. Wij willen dat er tegenover

die rechten plichten staan, maar niet in de wanverhouding zoals nu het geval is.

Met het uitdelen van jobs aan allochtonen op basis van middelen die anderen niet krijgen, zoals vooropleidingen en projecten enzovoort, denkt u dat u hun loyaliteit koopt. Daarin vergist u zich schromelijk. Met steeds meer faciliteiten en voorrechten, zult u nooit integratie of assimilatie bewerkstelligen. U zult alleen maar hun arrogantie en hun onwil om zich te integreren versterken. Ze beseffen meer dan ooit dat ze het allemaal in de schoot geworpen krijgen en dat ze in ruil nauwelijks een inspanning moeten doen.

Mijnheer de minister, u vraagt me oplossingen, ik geef ze u al jaren. Die vind ik echter niet terug in het pampers- en knuffelbeleid dat u voert.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Dewinter, met die woorden bewijst u dat u niet rijp bent voor het beleid.

De heer Filip Dewinter : De oplossingen liggen in een kordaat beleid van aanpassen of terugkeren, in een immigratiestop, in een verplichte burgerschapsproef, in een assimilatiebeleid dat daadwerkelijk de vreemdelingen verplicht om zich aan onze manier van leven aan te passen. Uw beleid heeft net het omgekeerde effect van wat u wilt bereiken. Ondanks de ommekeer in heel Europa volhardt u in de boosheid. Het zal u uiteindelijk zuur opbreken. *(Applaus bij het VB)*

De heer André Denys : Mijnheer Dewinter, dat was een zeer zwakke toespraak.

De heer Filip Dewinter : Dit is de achilleshiel van de Vlaamse regering, mijnheer Denys.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Dewinter, u bent niet rijp voor de Vlaamse regering.

De heer Filip Dewinter : Maar u ook niet, mijnheer Van Rompuy.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ontwaar drie discussielijnen : het nut van het ontwerp van decreet, de verplichting en het aanbod voor allochtonen.

We geven een wettelijke verankering aan een recht op een bijzondere opleiding, gecombineerd met een plicht om daarop in te gaan. Het nut van het

Landuyt

ontwerp van decreet is dat wat al verwerkt is in het systeem een wettelijk statuut krijgt en wordt verankerd in onze maatschappij. Ik ben vragende partij om aan de rechten van werkzoekenden ook de plichten toe te voegen.

Door dit ontwerp van decreet wordt de transmissie verplicht. Als iemand weigert, volstaat de vaststelling voor een transmissie.

Dit is geen voordeel voor allochtonen. We bieden een opleiding aan. Daarvoor moeten allochtonen een inspanning doen. Ze krijgen geen geld, maar ze ontvangen een uitkering van de sociale zekerheid.

De verplichting kan niet duidelijker of helderder worden gemaakt. De allochtoon krijgt geen enkel voordeel, er worden alleen opleidingen aangeboden. Wie een opleiding wil, moet daartoe de nodige inspanning leveren. Gebeurt dat niet, dan staat dat gelijk aan het weigeren van een job. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord – (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het inwerkingsbeleid.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I**Algemene bepalingen****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° VDAB : Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ;
- 2° onthaalbureau : bureau, opgericht overeenkomstig artikelen 6 en 7 van het decreet van [...] betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid ;
- 3° primair inburgeringstraject : traject zoals omschreven in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II**Doelgroep****Artikel 3**

De doelgroep bestaat uit nieuwkomers en oudkomers.

Nieuwkomers zijn meerderjarige vreemdelingen die voldoen aan de doelgroepvoorwaarden zoals bepaald in artikel 3 van het decreet van [...] betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid.

Oudkomers zijn legaal in België verblijvende niet-Nederlandstalige meerderjarige burgers met een socio-culturele herkomst teruggaand op een staat die geen lid is van de Europese Unie, en die :

- 1° niet behoren tot de in het tweede lid bedoelde doelgroep, en
- 2° overeenkomstig de geldende wetgeving kunnen genieten van het recht op arbeid in België.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Om tot de doelgroep te behoren, moeten de nieuwkomers en oudkomers :

Voorzitter

1° zich inschrijven of ingeschreven zijn in een gemeente van het Nederlandse taalgebied. Nieuwkomers en oudkomers die zich inschrijven of ingeschreven zijn in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en die op de diensten van de VDAB een beroep wensen te doen, behoren eveneens tot de doelgroep ;

2° vanwege hun gebrekkige beheersing van de Nederlandse taal of hun zwakke sociaal-economische positie achterstandskenmerken vertonen die kunnen leiden tot kansarmoede.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De Vlaamse regering kan de doelgroep nader preciseren en een lijst opgeven van de in artikel 3 bedoelde categorieën van personen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Het inwerkingsbeleid

Artikel 6

De personen van de doelgroep hebben recht op een bijzondere opleiding en begeleiding met het oog op een duurzame tewerkstelling.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

De VDAB organiseert deze bijzondere opleiding en begeleiding onder de vorm van inwerkingstrajecten.

Indien de betrokkene weigert deel te nemen aan een passend inwerkingstraject, of indien de stopzetting of mislukking van het inwerkingstraject het gevolg is van een foutieve houding van de betrokkene, dan deelt de VDAB dit naar gelang het geval mee aan de dienst die bevoegd is voor de toeken-

ning van de werkloosheidsuitkeringen of het leefloon.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Het inwerkingstraject wordt vastgelegd op grond van een screening die de wensen, behoeften, vaardigheden en competenties van de betrokkene in kaart brengt.

Het inwerkingstraject bestaat minstens uit een loopbaanoriëntatie en een trajectplan.

Loopbaanoriëntatie heeft tot doel een individueel proces te ondersteunen en te begeleiden waarbij de persoon van de doelgroep de eigen levensloopbaan uittekent, en daarbij onder meer inzicht verwerft in de arbeidsmarkt, waarbij de reeds aanwezige competenties vertaald worden naar onze samenleving.

Het trajectplan voorziet op geïntegreerde wijze en voorzover nodig in onder meer arbeidsbemiddeling, een technische opleiding, een taalopleiding en nazorg na plaatsing.

De Vlaamse regering kan de inhoud van het inwerkingstraject nader preciseren.

– *Aangenomen.*

Artikel 9

Per persoon van de doelgroep wordt een portfolio bijgehouden. Deze portfolio wordt samengesteld in samenspraak met de betrokkene en wordt door de betrokkene zelf bijgehouden. Ze bevat onder meer diens diploma's, schoolse en niet-schoolse vaardigheden en verworven competenties. Wanneer de betrokkene tijdens het volgen van een inwerkingstraject nieuwe vaardigheden, competenties of diploma's verwerft, dan worden deze aan de portfolio toegevoegd.

De portfolio moet de betrokkene een duidelijk inzicht verschaffen met betrekking tot de evolutie van het inwerkingstraject en tot welk soort loopbaan zijn inwerkingstraject leidt.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 10

De inwerkingstrajecten worden individueel en op maat aan de personen van de doelgroep aangeboden.

In het Nederlandse taalgebied worden de inwerkingstrajecten via de lokale werkwinkels aangeboden.

Voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wordt het aanbod van inwerkingstrajecten geregeld in een samenwerkingsovereenkomst tussen de VDAB en de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Overdracht

Artikel 11

Indien een nieuwkomer reeds een primair inburgeringstraject gevolgd heeft, dan heeft hij recht op een inwerkingstraject dat op zijn primair inburgeringstraject aansluit.

Op het einde van het primair inburgeringstraject gebeurt de overdracht van het onthaalbureau naar de VDAB overeenkomstig artikel 16 van het decreet van [...] betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

De VDAB en de onthaalbureaus dienen er samen voor te zorgen dat deze overdracht op maat gericht is en vlot verloopt. Tussen de VDAB en de onthaalbureaus wordt hieromtrent een samenwerkingsprotocol afgesloten.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere modaliteiten met betrekking tot het samenwerkingsprotocol.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Slotbepalingen

Artikel 13

Binnen de perken van het begrotingskrediet, stelt de Vlaamse regering middelen ter beschikking voor de organisatie van het inwerkingsbeleid.

De Vlaamse regering bepaalt de verdere modaliteiten betreffende de organisatie van het inwerkingsbeleid en de toekenning van de middelen.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15.30 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Patrick Lachaert, Paul Wille, Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns en de heer Karel De Gucht houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wat het handhavingsbeleid betreft – 1566 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 9

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Lachaert, Wille, Devolder, mevrouw Guns en de heer De Gucht houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wat het handhavingsbeleid betreft.

Ik wijs de vergadering tevens op de reflectienota die de heren Kindermans, Van Looy, Matthijs, De Meyer, Laurys en Decaluwe hebben ingediend en die krachtens artikel 56, punt 2 van ons Reglement

Voorzitter

mee de basis vormt voor de beraadslaging in plenaire vergadering.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Looy, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, weliswaar niet vóór de verkiezingen van 18 mei zoals de voorzitter van de VLD had beloofd, maar vandaag bespreken we het voorstel van decreet over de verjaring van de bouw misdrijven dan toch. Elk jaar stond deze belofte in de nieuwjaarsbrief met goede voornemens van de heer De Gucht, maar nooit kwam er een initiatief of een voorstel van tekst. Integendeel, toen in april 2002 een voorstel van het Vlaams Blok werd besproken in de commissie, bleven de liberalen strategisch afwezig zonder zelf enig alternatief voor te stellen.

De heer Tobback had inderdaad in de commissie op 21 februari 2002 nog verklaard : 'Als we de spons vegen over oude overtredingen, zetten we de mensen die erdoor worden benadeeld in de kou. De verjaring van oude bouw misdrijven is fundamenteel onrechtvaardig.'

In het zogenaamde Zomerakkoord van vorig jaar, waarin een voorlopig einde moest worden gemaakt aan het 'stalken' van de groene minister, mevrouw Dua, en waarin de dossiers van de zonevreemde bedrijven en van het Vlaams Ecologisch Netwerk aan elkaar werden gekoppeld, was er geen sprake van een verjaring van bouw misdrijven – nochtans stond die al lang op het verlanglijstje van de liberalen.

Toen onze fractie zag dat er van de meerderheid geen initiatief meer moest worden verwacht om deze schrijnende problematiek aan te pakken, hebben wij in november van vorig jaar zelf een voorstel van decreet ingediend om zo een signaal te geven dat aan het huidige non-beleid een halt moest worden toegeroepen. De kern van het voorstel is dat het instandhouden van een gebouw dat zonder vergunning werd gebouwd, niet langer strafbaar zou zijn. Op die manier zouden alle bouw misdrijven uit een ver verleden niet langer aanleiding kunnen geven tot vervolging. Voor de zeer ernstige inbreuken uit het verleden, of de inbreuken die te kwader trouw werden gepleegd, zou

de overheid gedurende een overgangstermijn van een tweetal jaar de gelegenheid krijgen om vooralsnog orde op zaken te stellen. Voor alle anderen wordt een vergelijk en/of regularisatie vooropgesteld. De overheid wordt op die manier aangezet tot een correct en doelmatig handhavingsbeleid.

Wat de toekomst betreft, werd door CD&V voorgesteld een 'as-builtverklaring' of conformiteitattest in te voeren dat door de toezichthoudende architect zou worden afgeleverd en waarin wordt bevestigd dat het gebouw volgens de goedgekeurde plannen en overeenkomstig de vergunning werd gebouwd. Met dit voorstel wil CD&V meer zekerheid bieden aan eigenaars, kandidaat-kopers en erfgenamen en de problematiek van de bouw misdrijven uit de wereld helpen. Ons voorstel heeft het voordeel eenvoudig en doorzichtig te zijn en maakt een duidelijk onderscheid tussen het verleden en de toekomst. Na het indienen van dit voorstel bleek er binnen de paars-groene regering geen eensgezindheid te bestaan om de gevraagde verjaring in te voeren.

De dag voor de bespreking van ons voorstel van decreet in de commissie voor Ruimtelijke Ordening, kondigde de VLD een eigen voorstel van decreet aan waarmee de regeringspartners helemaal niet akkoord konden gaan. In dit voorstel werd gesteld dat een bouwinbreuk van vóór 1 januari 1995 niet langer bestraft zou kunnen worden, behalve in de zogenaamde kwetsbare gebieden. Er is ook sprake van de oprichting van een Hoge Raad voor het Herstelbeleid en van het decretaal vaststellen van een lijst van ongeveer 400 ernstige inbreuken die nominatief zouden worden aangeduid. In de eerste versie van dit voorstel is het schrappen van de instandhouding van een bouwinbreuk uit het strafrecht uit den boze. Er worden door de VLD-indieners zes argumenten aangehaald om te besluiten dat het denkspoor van CD&V onaanvaardbaar is.

Ik citeer : 'De bestraffing van de instandhouding van bouw misdrijven is in het tot op heden gevoerde beleid een logische maatregel ter behoud van een goede ruimtelijke ordening die primeert op particuliere belangen. Een bouw misdrijf heeft immers een ernstige en blijvende impact op de ruimtelijke ordening die van algemeen belang is. Indien een bouw misdrijf niet langer gekwalificeerd wordt als een voortdurend misdrijf, kunnen volgende problemen opduiken.' En dan volgt een hele lijst argumenten tegen het afschaffen van de instandhouding als bouw misdrijf. Na zware kritiek op het voorstel van diverse sprekers in de hoorzittingen, kwam de partij met een totaal nieuw voorstel in de

Kindermans

vorm van een amendement zodat de hele procedure niet moest worden overgedaan.

Plotseling wordt de scharnierdatum 1 mei 2000 ingevoerd, wordt het idee van een conformiteitattest overgenomen en wordt niet alleen een uitzondering gemaakt voor de kwetsbare gebieden, maar ook voor alle inbreuken die onaanvaardbare hinder veroorzaken voor de burenen. Plotseling wordt ook de in februari afgewezen techniek van het niet langer strafbaar stellen van de instandhouding overgenomen, maar wordt dit steeds meer uitgehouden door allerlei uitzonderingen. In dit tweede voorstel wordt ook de betaling ingevoerd van een waarborgsom die zeker een bijkomende drempel zal betekenen voor jonge gezinnen die een woning willen bouwen.

Na een vernietigend spoedadvies van de Raad van State werd het VLD-voorstel opnieuw aangepast. Er werd echter niet ingegaan op de meest essentiële kritiek van de Raad van State dat 'het legaliteitsbeginsel in strafzaken in herinnering moet worden gebracht, dat voortvloeit uit artikel 12 van de Grondwet en artikel 7 van het Europees Verklaring van de Rechten van de Mens.' Volgens de Raad van State kan artikel 2 van het voorstel geen doorgang vinden.

Het derde voorstel van de VLD holt de verjaringsregeling nog verder uit om de coalitiepartners sp.a en Agalev over de streep te trekken. De aangekondigde alternatieve meerderheid met CD&V mocht immers niet tot stand komen. In dit derde voorstel worden in enkele dagen tijd 'burenen' vervangen door 'omwonenden', en wordt een nieuwe categorie uitzonderingen ingevoerd, met name alle inbreuken die strijdig zijn met de 'essentiële voorschriften inzake bestemming'. Dat betekent in feite 'alle zonevreemde gebouwen'. De goedgekeurde versie van het VLD-voorstel wijkt sterk af van de eerste teksten en werd in enkele uren tijd geschreven, terwijl uit de hoorzittingen en debatten is gebleken dat het om een zeer complexe materie gaat.

Om die reden heb ik een reflectienota aangekondigd opdat iedereen de tijd zou kunnen nemen om een aantal afwegingen te maken over het onderscheid tussen strafrechtelijke en burgerlijke verdring, over de behoorlijke werking van justitie en over mogelijke schending van het gelijkheidsbeginsel. Het is ongetwijfeld nooit de bedoeling van de wetgever in 1962 geweest dat nietsvermoedende erfgenamen en rechtsopvolgers door het loutere feit van eigenaar te worden, zich schuldig maken

aan het instandhouden zonder vergunning. De wetgever van toen heeft alleen willen reageren tegen een ondermaatse handhaving en een tamelijk korte verjaringstermijn van bouwovertradingen, die toen maximaal tweemaal 3 jaar bedroeg.

Ondertussen zijn een aantal omstandigheden sterk gewijzigd. De gemeenten werden groter door de fusies en beschikken over beter geschoold personeel. De mentaliteit van de bevolking, maar ook van architecten en aannemers, is gewijzigd. De Vlaamse overheid beschikt nu over een echte bouwinspectie. Kortom, de toen geldende redenen voor het strafbaar stellen van de instandhouding zijn niet meer aanwezig.

Het door de meerderheid goedgekeurde geamendeerde voorstel van decreet is juridisch niet toepasbaar en biedt geen oplossing. De decreetgever moet de gedragingen die hij strafbaar wil stellen, nauwkeurig en precies omschrijven. Wat is onaanvaardbare hinder – Wat is een ernstige inbreuk – Wat zijn omwonenden – Over welke essentiële stedenbouwkundige voorschriften gaat het –

De categorieën waarbij de instandhouding wel of niet verjaart, zijn juridisch zo onnauwkeurig omschreven dat uiteindelijk alleen de strafrechter zal uitmaken of het misdrijf al dan niet verjaard is. In plaats van rechtszekerheid te bieden, zal de onduidelijkheid en de verwarring nog veel groter worden, en zal ruimtelijke ordening in Vlaanderen méér voer worden voor juristen dan voor planologen. De lang beloofde zekerheid is niet meer dan een schijnzekerheid. Stedenbouwrecht wordt 'procesrecht'. De voorgestelde regeling zal de toetsing van het Arbitragehof aan het gelijkheids- en legaliteitsbeginsel van de Grondwet niet doorstaan.

Het advies van de Raad van State is niet nageleefd, dat luidde als volgt : 'Het legaliteitsbeginsel in strafzaken, gehuldigd in onder meer artikel 7 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten, en artikel 14 van de Grondwet, vereist dat het strafbaar feit op een voldoende precieze manier wordt omschreven. Voormelde omschrijving laat een te grote beoordelingsruimte voor de strafrechter en beantwoordt dus niet aan de precieze afbakening van de strafbare gedraging waartoe het legaliteitsbeginsel in strafzaken noopt.'

In de derde versie van het voorstel, dat vandaag voorligt, werd de beoordelingsruimte voor de strafrechter nog vergroot, tegen het advies in. De notie

Kindermans

omwonenden is immers ruimer dan buren, en er werd nog een derde uitzondering toegevoegd.

Het blijft ook een open vraag in hoeverre het derde voorstel voldoende aan de opmerkingen van de Raad van State over de Hoge Raad tegemoetkomt. Er werden in de commissie vragen gesteld bij de verenigbaarheid van de Hoge Raad met de grondwettelijke scheiding der machten.

De meerderheid heeft al deze opmerkingen naast zich neergelegd en argumenteert dat het begrip onaanvaardbare hinder bekend is in het burgerlijk recht. Een en ander hangt deels af van het – subjectieve – hindergevoel van de omwonenden. Het lijkt nogal riskant om een strafbaarstelling te laten afhangen van dat subjectieve gevoel.

Overigens doen zich heel wat problemen voor. Op welk ogenblik moet de hinder bestaan – Stel, ik bouw een woning veel te diep naar achter, maar ik heb geen buren. De koeien in de weide van de buurman hebben geen last van enige schending van hun privacy, maar enkele jaren later bouwt mijn buurman daar, en die beklagt zich erover dat ik langs achter kan binnenkijken in zijn slaapkamer omdat ik te ver naar achter gebouwd heb. Of nog, ik bega een overtreding in agrarisch gebied, maar nadien wordt die zone omgevormd tot zogenaamd kwetsbaar gebied. Word ik dan ineens opnieuw strafbaar – Het is duidelijk dat een strafbaarstelling die afhangt van toekomstige en onzekere gebeurtenissen niet te verzoenen valt met het 'lex-certabeginsel'.

De vraag rijst wat de gevolgen zijn van de vernietiging van besluiten die de bestemming van kwetsbare gebieden vastleggen, of hoe het begrip 'vergelijkbare gebieden' moet worden geïnterpreteerd. Overigens, plannen van aanleg duiden geen GEN's en GENO's aan : dit gebeurt bij besluiten in uitvoering van het decreet natuurbehoud, waarnaar de tekst niet verwijst.

Ik zou zo nog een tijdje kunnen doorgaan. Sommigen noemen de tekst een voorbeeld van slechte legistiek. Het is het resultaat van snel decretaal geklungel, als gevolg van het feit dat de VLD gaandeweg een compromis heeft proberen te bereiken tijdens de laatste dagen voor de bespreking in de commissie, terwijl zij nochtans al 4 jaar lang de tijd had om degelijk legistiek werk voor te bereiden.

Terwijl dit voorstel van decreet hier vandaag alleen maar ter stemming voorligt omdat de CD&V-frac-

tie druk op de ketel heeft gezet door zelf een voorstel in te dienen, werd via de media de perceptie gecreëerd dat de paars-groene regering heeft gezorgd voor een verjaring van de 'kleine' bouwinkbreuken. Een goed geregisseerde televisieverslaggeving van het meerderheidsakkoord, voorzien van een triomfalistische quote van een collega van elke meerderheidsfractie, zonder enige commentaar vanuit de oppositie, 's avonds gevolgd door een studiodisprek met de grote leider, moest voor iedereen duidelijk maken dat de paars-groene meerderheid dit varkentje toch maar lekker had gewassen. Het is alleen jammer dat de definitieve stemming niet kon plaatsvinden voor 18 mei 2003 door de schandelijke obstructie van CD&V, die dit geweldige verjaringsvoorstel niet heeft willen goedkeuren en die roet in het eten gooit met een idiote reflectienota. Al is de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt haar wel. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit voorstel van decreet inzake het handhavingsbeleid dat de VLD in naam van de paars-groene meerderheid heeft ingediend, is uitgedraaid op een politiek compromis tussen de meerderheidspartijen, of wat er nog van overblijft. Agalev zal haar achterban vertellen dat ze haar slag heeft thuisgehaald want dat in al de zogenaamde kwetsbare gebieden geen verjaring mogelijk is. Sp.a zal op haar beurt vertellen dat dankzij haar geen verjaring mogelijk is wanneer onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder wordt veroorzaakt voor de omwonenden. De VLD zal op haar beurt de burger, al dan niet via dure advertentiecampagnes, trachten wijs te maken dat alles in kannen en kruiken is en dat hij net als de zonevreemde eigenaar op beide oren mag slapen.

Is alles nu opgelost, zoals de VLD ons wil doen geloven – Uiteraard niet. Alleen al het feit dat sp.a en Agalev, die zich in de commissie voor Ruimtelijke Ordening altijd hardnekkig hebben verzet tegen een algemene verjaringstermijn, hun zegen hebben gegeven aan dit voorstel, doet ons het ergste vermoeden.

Voor alle duidelijkheid wil ik hier nogmaals herhalen dat pleiten voor een verjaringstermijn voor bouw misdrijven niet hetzelfde is als toelaten dat eender waar wordt gebouwd zonder vergunning. De realiteit leert me echter dat voor grote kasteelvilla's met slotgracht, voor luxevilla's met zwembad, tenniseveld en manege of voor kloosters in na-

Huybrechts

tuurgebieden wel op een of andere manier een oplossing wordt gevonden. De kleine man met zijn weekendhuisje, dat al twintig jaar of meer wordt gedoogd door de overheid, wordt echter vervolgd en belaagd met afbraak en dwangsommen.

Het Vlaams Blok is al lang voorstander van het invoeren van een verjaringstermijn voor bouw misdrijven en geruime tijd hebben we die strijd alleen moeten voeren. Als eerste diende onze partij hierover een duidelijk voorstel van decreet in. Dit voorstel werd echter door alle meerderheidspartijen weggestemd en CD&V onthield zich met als argument dat ons voorstel te 'simplistisch' was. Omdat de druk bleef aanhouden en uit schrik nog meer stemmen te verliezen aan het Vlaams Blok is de paars-groene meerderheid uiteindelijk zelf met een voorstel van decreet inzake de verjaringstermijn op de proppen moeten komen.

Waarom een verjaringstermijn voor bouw misdrijven al lang had moeten worden ingevoerd, is kort samen te vatten. Ten eerste is er artikel 6.1 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens van 4 november 1950, dat duidelijk stelt dat eenieder recht heeft op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn. Ten tweede werden bouw overtreedingen jarenlang gedoogd door de overheid. Gedurende jaren heeft de overheid belasting geheven op tweede verblijven en op huisvuil en werden er nutsvoorzieningen aangelegd. Plotseling wordt dan evenwel het herstel in de oorspronkelijke staat gevorderd.

Dat is voor iedereen met een beetje gezond verstand onaanvaardbaar. Het Vlaams Blok meent dat er een redelijke termijn moet worden vastgelegd waarbinnen een bouw misdrijf moet worden beoordeeld en vervolgd. We hebben in het verleden een termijn van 5 jaar voorgesteld. Na het verstrijken van die termijn mag geen bestraffing meer mogelijk zijn, zoals dat bij andere misdrijven ook gebeurt.

In de commissie voor Ruimtelijke Ordening benadrukte minister van Mechelen de noodzaak van een klaar en duidelijk beleidskader. Het voorstel van decreet dat paars-groen indiende, beantwoordt niet aan die noodzaak. Het is een uiterst ingewikkelde en juridisch complexe constructie met veel onduidelijke uitzonderingen en kunstgrepen.

Volgens de VLD is het in stand houden van een bouw misdrijf niet meer strafbaar, behalve in kwetsbare gebieden, groengebieden, natuurgebieden, na-

tuurgebieden met wetenschappelijke waarde, natuurreservaten, natuurontwikkelingsgebieden, parkgebieden, bosgebieden, valleigebieden, agrarische gebieden met ecologische waarde of belang, brongebieden, agrarische gebieden met bijzondere waarde, de GEN's, de GEN's in ontwikkeling en de daarmee vergelijkbare gebieden, de beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden. Er is verjaring mogelijk, behalve wanneer het bouw misdrijf onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaakt voor de omwonenden.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Huybrechts, zegt u nu dat het Vlaams Blok er voorstander van is om ernstige bouw misdrijven in duingebieden en in reservaatgebieden ook te laten verjaren – Is dat uw standpunt. Ik vraag dat om meer duidelijkheid in het debat te brengen.

De heer Pieter Huybrechts : We vinden dat er voor iedereen een verjaringstermijn moet zijn.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik stel u een heel simpele vraag. *(Opmerkingen van de heer Jan Penris)*

De heer Pieter Huybrechts : We hebben altijd gezegd dat we pleiten voor een verjaringstermijn. Ik heb dat daarnet nog gezegd. Misschien moet u eens luisteren naar wat wordt gezegd.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik luister zeer goed.

De heer Pieter Huybrechts : We willen niet dat om het even waar alles mogelijk is.

Minister Dirk Van Mechelen : U wilt dus ook verjaringstermijnen als het gaat om duingebieden en natuurreservaten –

De heer Pieter Huybrechts : Wel als uw regering jarenlang een gedoogbeleid heeft gevoerd.

Minister Dirk Van Mechelen : Dan zijn we het niet eens met elkaar.

De heer Pieter Huybrechts : U hebt jarenlang een gedoogbeleid gevoerd.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Bent u voorstander van een verjaringstermijn in duingebieden en natuurreervaten –

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer Lachaert, het antwoord op die vraag is positief, zeker na een jarenlang gedoogbeleid. Weet u nog wat u in 1999 hebt gezegd op het Antwerps colloquium van het Nationaal Comité voor Weekendverblijven – U bent het blijkbaar vergeten. U zei toen onder andere : ‘Het is noodzakelijk een structurele en niet een geval-per-gevaloplossing aan te reiken, zoals hier door verschillende partijen wordt bepleit.’ De VLD zat toen in de oppositie. Nu de VLD in de meerderheid zit, maakt u een bocht van 180 graden.

De heer Patrick Lachaert : Het gaat nog steeds om een structurele oplossing.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik verzet me tegen het op een hoopje gooien van een aantal zaken. We praten hier niet over zonevreemde woningen of over weekendverblijven. We praten hier over bouw misdrijven en over een gebiedgerichte aanpak waarbij een bouw misdrijf ook in een kwetsbaar gebied niet kan verjaren. Er kan wel worden beslist om de meerwaarde te vragen en het gaat dus niet altijd om een herstel in de oorspronkelijke toestand.

Ten tweede, met betrekking tot de weekendverblijven is de beleidsnota in het parlement uitvoerig besproken en goedgekeurd. Er wordt aan een structurele oplossing gewerkt. Ik weet dat u daar tracht stemmen bij te winnen.

Manifeste inbreuken op de ruimtelijke ordening worden zeker niet goedgepraat. Ik denk bijvoorbeeld aan iemand die een weekendverblijf in een bos neerzet.

De heer Pieter Huybrechts : De mensen die een weekendverblijf bezitten, weten dat maar al te goed.

De verjaring treedt dus op, behalve als het bouw misdrijf een ernstige inbreuk vormt op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg.

De vraag is wat precies onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder of een ernstige inbreuk inhoudt. Op die vraag wordt in de commissie het vol-

gende geantwoord : ‘Bij de vraag wat een ernstige inbreuk inhoudt, moet de inbreuk, behoudens de grootte van de afwijking, tevens beoordeeld worden in functie van de aanwezige en gewenste structuren in de directe omgeving en de aard, de ouderdom en de wijze van de totstandkoming van de overtreding.’ Het is meteen een klaar en duidelijk antwoord.

Dezelfde vraag geldt voor de essentiële stedenbouwkundige voorschriften. Al dan niet essentiële voorschriften worden niet duidelijk omschreven. Heldere, eenvoudige en algemeen geldende verjaringstermijnen, die door het Vlaams Blok waren voorgesteld, zijn door alle partijen verworpen. In de plaats krijgen wij nu een zeer problematische verjaringstermijn.

Ere-senator en advocaat Robert Van Rompaey is hieromtrent zeer duidelijk : ‘In plaats van een duidelijke en korte regeling met één zin, namelijk de instandhouding wordt als strafbare daad geschrapt, worden bijna vier bladzijden bijkomende decreet teksten toegevoegd. Waar blijft het voornemen van deze regering om het aantal decreet teksten met een vierde te reduceren – Bovendien zullen alle mogelijke interpretaties van onaanvaardbare hinder en ernstige inbreuken hun beslag moeten vinden bij de strafrechter, die hiermee tegelijkertijd zal moeten vonnissen of een overtreding al dan niet verjaard is en de strafmaat zal uitspreken. Veel bouw misdrijven riskeren dus niet te verjaren, tenzij de strafrechter daar anders over beslist.’

Ondanks het overduidelijke signaal dat een groot deel van de bevolking op zondag 11 mei in Gent met een mars voor een leefbaar platteland heeft gegeven, namelijk dat men de overreglementering, de bureaucratie en de betutteling vanwege de overheid meer dan beu is, blijft de paarse regering halsstarrig in de boosheid volharden.

Het Vlaams Blok zal dit voorstel van decreet niet goedkeuren, vermits van de bescherming van de kleine man en van rechtszekerheid spijtig genoeg nog altijd geen sprake is. (*Applaus bij het VB*)

Minister Dirk Van Mechelen : De mensen hebben op 11 mei niet tegen de verjaring van bouw misdrijven in alle gebieden in Vlaanderen betoogd. Ik weet waarover men op 11 mei heeft betoogd en ken de problemen. De betoging ging niet over ruimtelijke ordening. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobbac (*Op de tribune*) : Ik wil best zeggen dat de heer Gabriels akkoord gaat en verkeer met hem nu in een goede verstandhouding.

Over bouw misdrijven wordt al jaren met goede en slechte argumenten over en weer gepraat. De ondertoon heeft vaak weinig te maken met de praktische kanten van het probleem, maar met grote principes. Voor de enen is het een inbreuk op de universele orde, voor anderen is iedere inperking van het eigendomsrecht een aanslag op de mensenrechten.

Het is in die opgeklopte sfeer nooit gemakkelijk geweest om een rationele oplossing te zoeken die rekening houdt met alle facetten van het dossier. Met betrekking tot een aantal dossiers, zoals de zonevreemde woningen en bedrijven, is dit onder tusschen gelukt. Mijns inziens zijn we er nu ook in geslaagd om met betrekking tot de verjaring een degelijke, rationele oplossing te vinden die, in de mate van het mogelijke, rekening houdt met de belangen van alle betrokkenen.

We hebben ons hierbij eerst de vraag gesteld welk probleem we eigenlijk willen oplossen. Bepaalde mensen aan de rechterzijde van het politieke spectrum wekken hier de indruk dat ze de ruimtelijke ordening gewoon willen afschaffen. Ik ben er zelfs van overtuigd dat sommigen onder hen dit echt menen.

De voorbije maanden en jaren hebben bepaalde mensen hier de stelling verdedigd dat zowat alles moet worden toegestaan. Op het platteland, waarover hier steeds met vuur en met warmte wordt gesproken, zijn steeds meer mensen het echter beu dat sommigen denken dat ze alles mogen.

Dit is uiteraard het resultaat van de manier waarop de ruimtelijke ordening de voorbije dertig jaar is aangepakt. De willekeur en het gebrek aan controle en aan moed om bestaande wetten toe te passen hebben de indruk gewekt dat bepaalde mensen alles mogen. (*Opmerkingen van de heer Pieter Huybrechts*)

De verantwoordelijkheid hiervoor berust uiteraard bij de vroegere politieke bestuurders. Dat zal ik nooit tegenspreken. (*Opmerkingen van de heer Pieter Huybrechts*)

De vraag is wie thans bereid is om zijn verantwoordelijkheid op te nemen. Blijkbaar heeft het Vlaams Blok de verdediging opgenomen van de mensen die menen dat alles moet worden toegelaten. Ik kan het Vlaams Blok evenwel verzekeren dat de

kleine man niet van mening is dat alles moet kunnen. Het is in de eerste plaats de kleine man die zich ergert aan die mensen die menen dat ze alles mogen en aan het feit dat hiertegen niet wordt opgetreden. Ik ben alleszins van mening dat tegen oude en nieuwe overtredingen moet worden opgetreden.

De heer Pieter Huybrechts : Het Vlaams Blok heeft steeds verklaard dat tegen nieuwe overtredingen moet worden opgetreden.

De heer Bruno Tobbac : Mijnheer Huybrechts, u wilt alle overtredingen laten verjaren. U wilt er de spons over vegen. U vindt dat mensen die twintig jaar lang te kwader trouw hun voeten aan de wet hebben geveegd nu ook nog een cadeau moeten krijgen. Of deze mensen al dan niet iemand hinderen, zal u worst wezen.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer Tobbac, die overtredingen zijn door u en door uw partij gedood.

De heer Bruno Tobbac : Ik wil een heel ander beleid voeren. Ik ben op zich niet tegen verjaring gekant. De verjaring moet evenwel aan een goede handhaving worden gekoppeld. Een overtreding die individuele omwonenden of de gemeenschap in het algemeen hindert, kan nooit verjaren. De mogelijkheid om strafrechtelijk op te treden tegen belangrijke overtredingen moet blijven bestaan.

Uit de mogelijkheid om strafrechtelijk op te treden, blijkt dat het optreden tegen dergelijke overtredingen tot de verantwoordelijkheden van de overheid behoort. De verantwoordelijkheid om tegen manifest storende inbreuken op te treden, mag niet naar de individuele burger worden doorgeschoven. De burger mag niet worden verplicht om zelf een tijdrovende en dure burgerlijke procedure in te spannen.

Deze overtredingen moeten een strafrechtelijke aangelegenheid blijven. De overheid moet een degelijk handhavingsbeleid voeren en moet, liefst vóór de verjaringstermijn is verstreken, zelf ingrijpen. Indien dit in het verleden niet is gelukt of in de toekomst niet lukt omdat er geen degelijke controle was of is, moet de overheid over de mogelijkheid beschikken om alsnog in te grijpen. Individuele eigenaars mogen nooit het slachtoffer worden van het feit dat de overheid onvoldoende middelen ter beschikking stelt om op korte termijn degelijke controles uit te voeren.

Tobback

Dat is de essentie van dit voorstel van decreet. De vertaling daarvan staat in die drie uitzonderingen. Een eerste uitzondering is wanneer het gaat over kwetsbare gebieden en men de samenleving in haar geheel hindert of schaadt door wat men doet op zijn eigendom. Een tweede uitzondering is wanneer men individuele omwonenden hindert, hen aantast in het genot en de waarde van hun eigendom. Dan kan er geen sprake zijn van verjaring, net zomin als wanneer men flagrante overtredingen begaat, die trouwens in 99 percent van de gevallen zullen vallen onder de twee vorige categorieën. Dit voorstel van decreet biedt daartoe de mogelijkheid.

Ik denk ook dat dit voorstel juridisch op een goede basis steunt. De heer Lachaert zal daar, veronderstel ik, meer dan uitgebreid op terugkomen. Maar, mijnheer de minister, ik ben er ook van overtuigd dat dit zal staan of vallen, zoals de ruimtelijke ordening in Vlaanderen dat in het algemeen doet, met een goede handhaving vanwege de overheid. Ik heb u heel graag herhaaldelijk horen zeggen in de commissie dat u jaloers bent op de milieu-inspectie in Vlaanderen, die in staat is om zoveel meer mensen en middelen in te zetten voor de controle dan de bouwinspectie. Ik hoop dat men in de komende jaren dan ook de daad bij het woord zal voegen en die bouwinspectie zal uitbouwen. Ik hoop dat men de controle – ook van de gemeenten – zal uitbouwen, niet om eigenaars te pesten, maar om ervoor te zorgen dat men overtredingen snel vaststelt, liefst nog voor ze helemaal definitief zijn afgewerkt, zodat het probleem kan worden verholpen met een minimum aan kosten, moeite en procedures, zowel voor de overheid als voor de eigenaar. Indien men dat niet doet, dan staan we hier binnen 20 jaar opnieuw met hetzelfde verhaal. Het zullen dan opnieuw de gehinderde omwonenden zijn die de nadelen hebben, net als de eigenaars, die pas na vele jaren duidelijkheid zullen krijgen. Dit staat of valt met een goede handhaving en een goede preventie.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer Tobback, ik neem akte van uw zeer goed bedoelde argumenten. We kunnen het allemaal grotendeels eens zijn met wat u zegt. De vraag die vandaag echter rijst, is of de teksten die door u worden voorgesteld en die u mee goedkeurde in de commissie beantwoorden aan uw betoog van vandaag. U bent ook jurist en advocaat. Bij mijn weten is het verjaren van een

misdrijf iets wat zeer duidelijk moet zijn, zelfs vóór men het dossier onderzoekt. Dat moet namelijk afhangen van een concrete datum. Of een bepaald misdrijf al dan niet verjaard is, wordt onderzocht vóór de ernst van de feiten wordt onderzocht. Vindt u het normaal dat eigenlijk pas duidelijk zal worden of een misdrijf verjaard is en of de instandhouding nog strafbaar is nadat de rechter een feitelijke beoordeling heeft gegeven over de vraag of dit al dan niet een ernstige hinder betekent voor de omwonenden – Hoe ziet u dat in de praktijk gebeuren – Een burger die een woning met een bouwovertreiding koopt of erft, zal nooit weten of hij zal worden veroordeeld door de rechter zolang de rechter niet heeft gezegd of hij vindt dat er sprake is van een ernstige overtreding en van onaantvaardbare hinder. U moet het toch met me eens zijn wanneer ik stel dat een verjaring niet mag afhangen van zo'n subjectieve feitelijke beoordeling door de feitenrechter.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer Kindermans, om te beginnen hangt de vraag of een misdrijf verjaard is altijd af van de beoordeling door de rechter. Het is altijd de beoordeling die de termijn bepaalt.

De heer Gerald Kindermans : De beoordeling gebeurt door de procureur des konings en blijkt al uit een dagvaarding, nog vóór de rechter beoordeelt.

De heer Bruno Tobback : Dit wordt beoordeeld door de rechter, die perfect kan afwijken van de beoordeling van de procureur.

De heer Gerald Kindermans : Hier gaat het niet over de beoordeling van het misdrijf.

De heer Bruno Tobback : Daarover gaat het wel. Het antwoord op de vraag of dat verjaard is of niet, op de vraag wanneer de termijn begint te lopen en welke termijn van toepassing is, hangt in het strafrecht altijd af van de beoordeling die werd gemaakt.

De heer Gerald Kindermans : Wat zegt u dan over de opmerking van de Raad van State –

De heer Bruno Tobback : Ik ben het trouwens niet eens met uw stelling dat de vraag of iets verjaard is, zal afhangen van het subjectieve gevoel van de omwonenden. Het zal afhangen van de objectieve beoordeling daarvan door de rechtbank, zoals dat ook in het burgerlijk recht het geval is. Ik neem het voorbeeld van de burenhinder.

Tobback

Of u een vergoeding krijgt, hangt niet af van uw individueel gevoel of iets hinderlijk is. Dat hangt af van het oordeel daarover van de rechter. Die gaat objectief na of wat u aanklaagt uw rechten schendt, dan wel behoort tot de normale hinder die u als buurman moet gedogen. De rechtbank past daarbij objectieve criteria toe, onafhankelijk van uw persoonlijk gevoel. Dat zal met dit precies zo zijn, want het is op hetzelfde principe gebaseerd.

De heer Gerald Kindermans : Het gaat om een feitelijke toetsing. De feitenrechter moet een oordeel vellen, en daarvoor is geen kader gecreëerd. In het decreet is niet bepaald wat onaanvaardbare burenhinder is. Dat wordt ook niet gemotiveerd door een verwijzing naar het burgerlijk recht. De Raad van State was daarover heel duidelijk, maar daarop hebt u niet gereageerd.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Dit is een herneming van de discussie in de commissie. Ik vraag me af of dat nog nodig is.

U stelt de zaken verkeerd voor, maar dat is begrijpelijk omdat u in de oppositie zit. U stelt het voor alsof alle problemen die met verjaring te maken hebben qua uitzondering, naar de rechtbank worden doorgeschoven, en de rechtbank dan oordeelt of er een verjaring is of niet. Juridisch klopt dat niet en dat zou u eigenlijk moeten weten. De kwalificatie wordt immers gegeven door het parket. Het parket bepaalt of het opportuun is een vervolging in te stellen.

De heer Gerald Kindermans : Of het gebeurt door de burgerlijke partij die rechtstreeks dagvaardt.

De heer Patrick Lachaert : De eerste kwalificatie of er vervolgd wordt of niet, gebeurt door de procureur, die oordeelt of er een verjaring is.

Als de procureur van oordeel is dat er geen verjaring is, om één van de drie in het decreet genoemde redenen, dan komt de zaak voor de rechtbank en wordt er gedagvaard door het parket, en in uitzonderlijke gevallen door rechtstreekse dagvaarding. Er is dan al een filter toegepast. Daarna gaat het zoals in alle andere zaken, want het is een misdrijf zoals een ander. Het is aan de rechter om een oordeel ten gronde te vellen. Wat u zegt, klopt niet, want technisch werkt het niet zo dat alles zomaar voor de rechter komt.

U hebt ook opgemerkt dat we van de buurt de omwonenden hebben gemaakt. Voor wie daar niet mee vertrouwd is, is dat misschien een algemeen begrip, maar wie in het vak zit, weet heel goed wat er met omwonenden wordt bedoeld. Conform de rechtspraak van de Raad van State gaat het om al degenen die een rechtstreeks belang hebben bij het oprichten van het gebouw. Dat begrip bestaat al jaren. Het is ook zo bekend bij het parket en bij de rechters. Het is dus helemaal niet nieuw.

Wat hinder is, staat in artikel 1382 en 644 van het burgerlijk wetboek. (*Opmerkingen van de heer Gerald Kindermans*)

Dat is een constante rechtspraak die ook wordt toegepast in burgerlijkepartijstelling voor de strafrechter. Hinder is wat de maat van gewone ongemakken van het nabuurschap overschrijdt. Dat is al jaren zo. Het gaat om juridische termen. Ruimtelijke ordening is nu eenmaal een technische materie, en we moeten een technische oplossing vinden. Wie daarmee vertrouwd is, kent die begrippen. Voor de gewone sterveling kan hinder van alles zijn, maar dat is het niet.

De heer Gerald Kindermans : Het komt erop neer dat iemand al jurist moet zijn om enig idee te hebben of zijn bouwovertreiding verjaard kan worden verklaard of niet. Voor de burger is het absoluut niet duidelijk of hij iets op zijn kerfstok heeft. Als hij een gebouw heeft gekocht of heeft geërfd, is het absoluut niet duidelijk of hij door de rechter veroordeeld zal worden of niet, en of die rechter zal toetsen of het om aanvaardbare burenhinder gaat.

Burenhinder is een subjectief gevoel dat evolueert in de tijd. We hebben het tegenwoordig veel over het subjectief onveiligheidsgevoel in de samenleving. Tien jaar geleden sprak niemand daarover. Die dingen evolueren. De burger zal nooit zeker kunnen zijn of een misdrijf verjaard is. Volgens uw voorstel kan iemand die in 1972 een bouw misdrijf heeft begaan, vandaag nog steeds worden veroordeeld.

Het zal dus vooral afhangen van de vraag of je een goed advocaat hebt en veel geld voor een procedure. Het zal dus de kleine man zijn die zal betalen. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer Kindermans, ik wil nog op een andere rechtszekerheid wijzen. Het is duidelijk dat hier twee verschillende categorieën van rechtszekerheid worden verdedigd. Het is dui-

Tobback

delijk dat wie een oude woning koopt of via erfenis verwerft met onvolledige plannen en een onvolledige of helemaal geen vergunning, in sommige gevallen niet 100 percent zeker zal zijn. Dat is een gevolg van wat in het verleden allemaal is misgelopen. Men kan dan alleen proberen om dat zo goed mogelijk recht te zetten en die kopers te beschermen.

Wat ik echter ook belangrijk vind, is dat eigenaars en omwonenden de zekerheid hebben dat ze niet verplicht zullen worden om het nadeel te ondergaan van iemand die een overtreding heeft begaan. Dat is de rechtszekerheid van de tien omwonenden van die ene overtreder. In dat geval wil ik het meeste belang hechten aan die tien omwonenden wier waarde en genot van hun eigendom en wier levenskwaliteit geschaad kunnen worden door een overtreding.

Als ik een afweging moet maken tussen de belangen van de ene en die van de andere, dan kies ik veeleer voor de belangen van de slachtoffers, al moet ook de overtreder een beroep kunnen doen op duidelijke procedures en op rechtszekerheid, in de mate van het mogelijke. Als de overheid echter regels oplegt, of het nu over ruimtelijke ordening of over iets anders gaat, dan moet de eerste bekommernis uitgaan naar de bescherming van de slachtoffers. Ik vind het dan ook bijzonder jammer dat partijen als CD&V en het Vlaams Blok in heel deze discussie eenzijdig de belangen van de overtreders verdedigen, en met geen enkel woord repen over de belangen van de slachtoffers van bouwovertradingen en over de belangen van de gemeenschap in het algemeen.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer Tobback, als ik u hoor, dan bent u blijkbaar, net als voormalig minister Baldewijns, bereid om de bulldozers opnieuw te laten uitrukken.

De heer Gerald Kindermans : Ik wil even reageren op de intellectuele oneerlijkheid van de heer Tobback. Mijnheer Tobback, indien u de moeite zou doen om ons voorstel te lezen, dan zou u zien dat wij voor de toekomst een bijzonder streng en correct handhavingsbeleid voorstellen waarbij de overheid onmiddellijk moet optreden.

Mijnheer Tobback, in februari 2002 hebt u de minister in de commissie ondervraagd en hebt u zich beklaagd over het feit dat er sinds het aantreden van deze regering een rem is gezet op het handhavingsbeleid. Het is niet een regering met CD&V

die terzake carte blanche heeft gegeven. We hebben de artikelen in Knack gelezen over het beleid van deze regering en van de bevoegde minister. U hebt minister Van Mechelen verweten een non-beleid te voeren. U moet ons dus niet verwijten een vrijeleide te geven aan overtreders. U kunt beter eerst de hand in eigen boezem steken en nagaan waaraan u in deze regering meewerkt.

Als wij het hebben over de verjaring van bouw misdrijven, dan hebben we het over zaken uit een verleden. Buren die zich gedurende jaren nooit hebben geërgerd aan hun buurman en plots om een of andere reden ruzie krijgen, moeten zo'n overtreding niet gebruiken om andere afrekeningen te maken. Daar wil ik niet aan meewerken. Ik wil wel meewerken aan een streng handhavingsbeleid en rechtszekerheid voor de toekomst. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Bruno Tobback : Ik kan er best inkomen dat er een onderscheid bestaat tussen overtredingen uit het verleden en overtredingen van vandaag, en dat men vandaag strenger optreedt dan toen. Dat is ook logisch, en dat vindt u ook terug in dit decreet. Echter, ook overtredingen uit het verleden die jarenlang om allerlei redenen onopgemerkt zijn gebleven, mogen geen vrijeleide krijgen om anderen te hinderen, andermans eigendom aan te tasten of het geheel van de belangen van de gemeenschap aan te tasten. Daarin moet een afweging worden gemaakt, niet alleen voor de toekomst maar ook voor het verleden. Daarom ook deze uitzonderingen.

Als u vragen van mij wilt voorlezen, mijnheer Kindermans, doe dat gerust. Ik zal u zeer duidelijk zeggen, zoals ik ook in de commissie heb gedaan, dat ik mij kan aansluiten bij het antwoord dat de minister daarop heeft gegeven. Ik ben er honderd percent zeker van dat via het systeem van handhaving, dat nog verder moet worden uitgebouwd, wel degelijk wordt voortgegaan op de weg van duidelijke, strenge en principiële handhaving van de wetgeving op de Ruimtelijke Ordening. Op dat vlak hebben we in Vlaanderen sinds de helft van de jaren negentig de knop omgedraaid, en dat is onomkeerbaar, tot spijt van wie het benijdt. Dat zijn er echter met de dag minder, ook daarvan ben ik honderd percent zeker.

Voor de toekomst is een goede handhaving, met een goed bemande bouwinspectie en duidelijke richtlijnen, belangrijk. Het conformiteitsattest, een instrument dat nu wordt ingebouwd, zal bovendien een belangrijke garantie zijn voor bouwers, eigenaars en mensen die verbouwen. Het zal ervoor zorgen dat ze duidelijkheid zullen hebben over hun

Tobback

rechten als eigenaar en als bouwer. Het is de intentie van deze meerderheid en deze regering dat dit conformiteitsattest zal worden uitgebouwd op een manier die niet leidt tot bijkomende kosten voor de bouwer. Het moet een instrument zijn dat garanties, rechtszekerheid en een goede controlemogelijkheid biedt en dat ervoor zorgt dat we geen jaren meer zullen wachten om vast te stellen waar iemand over de schreef is gegaan.

Het gaat erom dat de overheid preventief optreedt, controleert en sanctioneert waar nodig, in het belang van het geheel van eigenaars en bouwers. Dit ontwerp van decreet is opnieuw een stap in die richting. Deze regering heeft de afgelopen vier jaar heel wat inspanningen geleverd om dat op alle terreinen in de Ruimtelijke Ordening te verwezenlijken. We zullen dit voorstel van decreet goedkeuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het is met enige schroom dat ik hier sta en niet mevrouw Vertriest. Zij heeft zich gedurende jaren in dit halfrond en in de commissie ingezet voor Ruimtelijke Ordening ten bate van de mens, de omgeving en de wereld. Ze heeft dit voorstel van decreet zeer gedreven en constructief benaderd en op een aantal vlakken via steun aan amenderingen kunnen bijsturen.

We hebben hierover ook intern in de fractie intens overleg gepleegd. Hiervan wil ik bij deze bespreking enkele hoofdlijnen meegeven. Wij hebben steeds geprobeerd om zinnig om te gaan met het verleden en de realiteiten die toen tot stand zijn gekomen, maar ook met de toekomst, waarvoor we duidelijke garanties inbouwen. We hebben ook een poging gedaan om verschillende vormen van redelijkheid te combineren : ten opzichte van bewoners, die in bepaalde realiteiten leven, en ten opzichte van de omgeving, die ook haar rechten heeft.

De realiteit van het verleden bestaat zeer dikwijls uit zeer kleine realiteiten : de duivenkoten, de dakvensters, de zonnepanelen. Wij vinden het correct daar geen eeuwige strafbaarheid aan te verbinden.

De garanties voor de omgeving blijven echter zeer essentieel om tot een goede ruimtelijke ordening te komen en om te bewaren wat moet worden bewaard. Daarom is het zo belangrijk dat bouw misdrijven in kwetsbare gebieden niét zullen verjaren.

Bouw misdrijven tegen de bestemming van het gebied, zullen niét verjaren. Bouw misdrijven waarbij hinder voor omwonenden tot stand is gekomen, zullen niet verjaren.

Redelijkheid voor de enen, veronderstelt strengheid voor de anderen en redelijkheid voor de meesten, veronderstelt grote strengheid voor sommigen. In die context moet handhaving niet zozeer gezien worden als een strijd van de overheid tegen de individuele burger, maar veeleer als een zorg van de overheid ten aanzien van de omgeving en van zij die in orde zijn zodanig – en daarin treed ik de heer Tobback bij – dat zij niet voortdurend moeten opkijken naar die enkelingen die blijkbaar alles mogen. Ik benadruk de zorg van de overheid voor de natuur en voor het wonen en het werken in een goede ruimtelijke ordening.

In dit voorstel van decreet worden die redelijkheid en een aantal garanties voor de toekomst gecombineerd met extra deskundigheid, en met differentiatie in herstel en strafmaat. Dit wordt gedeeltelijk geïncarneerd in die Hoge Raad voor het Herstelbeleid, waarin onze fractie, met name via mevrouw Vertriest, zowel de juridische deskundigheid als de deskundigheid inzake ruimtelijke ordening heeft willen installeren. De differentiatie in de maatregelen is daarbij heel belangrijk omdat het in dit soort situaties geen zin heeft te kiezen tussen of vrijpraak of doodstraf. Ook alternatieve straffen of 'tusseninstraffen' moeten mogelijk zijn, net als vormen van herstel of financiële compensaties. Elke zone is verschillend en heeft zijn eigen kenmerken.

Ik verwijs niet alleen naar garanties inzake deskundigheid en differentiatie bij de beoordeling van het verleden, maar ook naar garanties voor de toekomst waarbij een nultolerantie wordt geïnstalleerd. In die zin pleiten wij ook voor een versteviging van de stedenbouwkundige inspectie en voor de mogelijkheden die het conformiteitsattest biedt.

Collega's, ik denk dat ook de indieners zullen toegeven dat met dit ontwerp van decreet nog niet alles opgelost is. Er blijven lacunes. Wat gebeurt er bijvoorbeeld bij verkoop, bij overdracht of bij erfenis – Zal een pand nog miseries uit het verleden meeslepen – Aan de koper moet zekerheid geboden kunnen worden. We moeten er ons ook bewust van zijn dat elk voorstel of elk ontwerp van decreet onbedoelde, ja zelfs perverse gevolgen kan hebben. De indieners en de uitvoerende minister zullen daar in de toekomst oog voor moeten hebben.

In dit verband wens ik te verwijzen naar bekommernissen die hier en daar werden uitgesproken.

Vermeulen

De directeur van het Sint-Lukasarchief publiceert deze week, samen met enkele architecten, een opiniestuk. Sta me toe daaruit het volgende te citeren : ‘De ruimtelijke wanorde in Vlaanderen kan na een adempauze van enkele jaren in ijltempo de verloren tijd inhalen’. Zij maken zich daar dus zorgen over, maar voor ons is het duidelijk dat dit niet de bedoeling kan en mag zijn en dus ook niet de teneur mag zijn van dit voorstel van decreet is. Uiteraard moet de zorg wel blijven bestaan. Zij verwijzen in hun tekst ook naar de lacunes. Belangrijk voor een ruimtelijk beleid is dat enerzijds rechtszekerheid wordt geboden wanneer mensen de aankoop van hun leven doen en dat anderzijds garanties voor de toekomst van die leefomgeving worden geboden.

Ik verwijs in dit verband ook naar de bedenkingen die de groep Magistratuur en Maatschappij dienaangaande heeft geformuleerd. Ikzelf ben geen jurist en laat de juridische discussies liever over aan juristen. Toch wens ik te beklemtonen dat ook op juridisch vlak een en ander goed in het oog gehouden zal moeten worden. De zorg die door de verschillende geledingen werd geuit, mogen we niet naast ons neerleggen. We moeten daar correct en zinvol mee omgaan.

Ons land werd lang het lelijkste land ter wereld genoemd. De ruimtelijke ordening moet daarom via de handhaving aan een aantal gebreken verhelpen. De trend die zich gedurende vele jaren ongestoord heeft kunnen doorzetten en die ons land op een aantal plaatsen inderdaad lelijk heeft gemaakt, moeten we ombuigen. Dat zal moeten gebeuren met rijden en omzien. Mijns inziens probeert dit ontwerp van decreet een stuk rijden en een stuk omzien in wetten te installeren. Dit is een moeilijke oefening die we moeten blijven doen en waaraan ook in de toekomst – en dus ook in de volgende legislatuur – blijvende aandacht zal moeten worden besteed.

In die geest heeft mevrouw Vertriest dit voorstel in de commissie gesteund. En in diezelfde geest zullen ook wij in de plenaire vergadering haar voorbeeld volgen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, als we per trein van Brussel naar Antwerpen rijden, en we kijken met de ogen van een Nederlander door het raam, dan zien we letterlijk en figuur-

lijk de achterkant van Vlaanderen. Tuinhokken gemaakt van oude deuren, serres gemaakt van oude ramen, duiventillen gemaakt van oude rolluiken. Hoe lelijk en ongeordend is dit alles ! Honderden bouwovertredingen zijn er te zien. Niemand vraagt om dat allemaal af te breken. We moeten weten wat wel en wat niet kan.

Zo is dit voorstel van decreet er gekomen. Het heeft vele vaders. Binnen de meerderheid bestond al lang het besef dat onschuldige mensen het slachtoffer zijn van bouw misdrijven die ze vaak niet zelf hebben begaan, en waarvan ze geen weet hebben. Alles zomaar regulariseren zou echter een slechte ruimtelijke ordening voortbrengen en onrechtvaardig zijn voor anderen.

Het is vooral de verdienste van de heer Lachaert geweest dat Agalev, de VLD en sp.a – Spirit op een lijn zitten. Dit voorstel van decreet is niet zomaar een water en wijncompromis tussen groen en blauw. Er zit logica in. Het is evident dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen woonzones en parkgebied, en dat er een cesuur wordt ingevoerd die samenvalt met het nieuwe decreet over de ruimtelijke ordening van mei 2000.

Er is kritiek van juristen over de onmogelijkheid om een oordeel te geven over hinder. Het alternatief is een wettelijke norm van bijvoorbeeld drie of vier of tien vierkante meter. Een dampkapuitlaat die in de tuin van de buren uitkomt, is misschien hinderlijker dan een bouwovertreding van 40 vierkante meter. Een hondenhek kan veel hinderlijker zijn dan een tuinhuis van 40 vierkante meter. Een kwaliteitsbeoordeling van de rechtbank over de essentiële bestemmingsvoorschriften en over de onaanvaardbare hinder is onvermijdelijk en verdedigbaar. Soms kan een duiventil wel, en soms niet, maar dat creëert geen rechten.

Ik pleit voor een systematische screening op het ogenblik dat bestaande woningen worden verkocht of geërfd. Zo kunnen kopers de garantie hebben dat er geen bouwovertredingen zijn, en als die er wel zijn, dat ze het weten en er iets kunnen aan doen.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer Lauwers, u beweert dat we er niet onderuit kunnen dat de rechtbank een kwaliteitsbeoordeling doet. Daarmee zegt u dat iedereen die een overtreding heeft begaan, pas voor de rechter te weten komt of er onaanvaardbare hinder is of niet. Met andere

Kindermans

woorden, u geeft toe dat er geen uniforme regeling is die rechtszekerheid biedt zonder gerechtelijke uitspraak.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer Kindermans, ik zeg net dat lineaire maatregelen absurde gevolgen hebben.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer Lauwers, verjaringen zijn lineaire maatregelen. Het is de essentie van verjaringen dat een datum wordt gehanteerd : vóór die datum is een misdrijf niet verjaard, erna wel.

De heer Herman Lauwers : Op die manier worden onrechtvaardigheden gecreëerd.

De heer Gerald Kindermans : U zegt dus in feite dat er geen sprake is van verjaringen. U stelt immers dat er geen lineaire maatregelen worden getroffen en dat elke zaak afzonderlijk moet worden onderzocht. Dat is de casuïstiek waartegen de heer Lachaert zich verzet ! Hij wil geen oplossing per geval.

De heer Herman Lauwers : Het decreet bevat natuurlijk reeds een aantal beperkingen. Ook in de rechtspraak wordt voldoende afgebakend.

De heer Gerald Kindermans : U geeft toe dat de situatie dossier per dossier kan verschillen en dat de rechter finaal de kwaliteitsbeoordeling van elk geval moet doen.

De heer Herman Lauwers : Een bouwovertreiding van 4 vierkante meter kan in het ene geval hinderlijk zijn, maar in het andere niet.

De heer Gerald Kindermans : Waarom hebt u het dan over de verjaring van een bouw misdrijf – Het is geen kwestie van verjaring.

De heer Herman Lauwers : Het gaat over de verjaring van de instandhouding.

De heer Gerald Kindermans : U zegt net dat de instandhouding geval per geval moet worden beoordeeld. Bij hinder is er geen verjaring van de instandhouding ; als er geen hinder is, bestaat de mogelijkheid op verjaring.

De heer Herman Lauwers : Ja, er zijn interne maatregelen van meerwaarde, voor aanpassingswerken of voor eventuele afbraak. Dat is toch een normale vorm van rechtszekerheid –

De heer Gerald Kindermans : Wat u voorstelt, valt volgens u onder de noemer van rechtszekerheid –

De heer Herman Lauwers : Ik probeer aan te tonen dat u via het voortdurend schermen met rechtszekerheid in feite pleit voor een situatie waarin alles verjaart.

De heer Gerald Kindermans : In een rechtsstaat heeft de burger recht op rechtszekerheid ! Het is de essentie van een rechtsstaat dat de burger weet waar hij aan toe is. We mogen niet terechtkomen in een situatie waarin de rechter geval per geval oordeelt over de eventuele strafbaarheid.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer Kindermans, het is dit of niets.

De heer Gerald Kindermans : Als het zo zit, dan is het niets.

De heer Herman Lauwers : Een lineair systeem zoals u voorstelt en waarbij de spons over alles wordt geveegd, kan niet.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer Lauwers, dat is de essentie van een verjaring. Als u iemand verkracht, dat telt de datum van de verkrachting voor een eventuele verjaring, niet de aard van de verkrachting. Een verjaring heeft alles met data te maken.

De heer Herman Lauwers : Dat is flauwekul. De vergelijking met verkrachtingen en moorden gaat niet op want die kunnen niet worden rechtgezet, bouw misdrijven wel.

De heer Gerald Kindermans : Een verkrachting kan volgens u nog worden rechtgezet –

De heer Herman Lauwers : Neen, maar een bouw misdrijf wel.

De heer Pieter Huybrechts : En toch vindt u dat die misdrijven mogen verjaren –

De heer Herman Lauwers : Vindt u mijn uitleg niet logisch misschien – Ben ik niet duidelijk –

De heer Pieter Huybrechts : Dus volgens u mag een moord verjaren, maar een bouw misdrijf niet.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Het verschil tussen een verkrachting en een bouw misdrijf is dat een bouw-

Lauwers

misdrijf nog kan worden rechtgezet, maar een verkrachting niet.

Over de essentie zullen we het blijkbaar niet eens geraken, maar wij zijn ervan overtuigd dat op het vlak van ruimtelijke ordening niet kan worden gewerkt met dergelijke grove, lineaire maatregelen. Geen enkele regering zal daarnaast kunnen kijken. We steunen daarom dit voorstel van decreet. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, aan de heer Kindermans wil ik kwijt dat het intellectueel oneerlijk is om een juridische discussie en een politieke discussie op één hoop te gooien. Het ene heeft met het andere niets te maken.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer Lachaert, als lid van het parlement doe ik ook wetgevend werk, en niet alleen politiek. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer Decaluwe, het juridisch werk is inderdaad erg belangrijk en het zou niet slecht zijn mocht dit parlement meer juridische knowhow bezitten. (*Opmerkingen*)

De voorzitter : De heer Lachaert heeft nu het woord. Wie het woord wenst, moet naar de interruptiemicrofoons, hier vooraan, komen.

De heer Patrick Lachaert : Of hij moet naar de commissievergaderingen komen om zijn mening te geven. (*Opmerkingen*)

Verkrachtingen en bouw misdrijven kunnen niet op één hoop worden gegooid. Beide verschillen trouwens ook juridisch.

Ik schets nog even de situatie. Jaren geleden leefde in de VLD de idee dat iets moest worden gedaan aan de bouw misdrijven. Er werden daarover in het verleden trouwens voorstellen ingediend. Die waren voor de vorige coalitie onbespreekbaar. Het geheugen is soms zo kort als een konijnenstaart. Ik zeg altijd : ‘ Il n’y a que la vérité qui blesse’. Aan de leden van het Vlaams Blok wil ik zeggen dat we op de hoogte zijn van de problematiek. We hebben nog nooit voorstellen van andere partijen gekopieerd.

Op 10 februari 2003 diende de VLD een voorstel van decreet in waarna twee hoorzittingen werden gehouden op 20 en 27 februari 2003. Daarna werden er een aantal amendementen ingediend waarop het advies van de Raad van State werd gevraagd. Uit de hoorzittingen en het advies van de Raad van State van 10 april bleek dat zich een aantal aanpassingen aan het voorstel van decreet opdrongen. Om niet via amendementen en subamendementen te moeten werken, wat de leesbaarheid en coherentie van het voorstel van decreet zou bemoeilijken, werd besloten het voorstel van decreet via één amendement te herschrijven. Dit werd op 24 april 2003 ingediend en besproken in de commissie en er werd over gestemd. Daarna volgde de verschrikkelijke reflectienota van CD&V die geen enkele juridische meerwaarde heeft geboden. De politieke verdienste van de nota is dat het voorstel van decreet pas na de verkiezingen van 18 mei wordt goedgekeurd.

De oorspronkelijke bedoeling van het voorstel van decreet was om aan twee essentiële problemen te remediëren : enerzijds de problematiek van de instandhouding van bouwwerken, wat van het stedenbouwmisdrijf een voortdurend misdrijf maakt en anderzijds de problematiek van het vergund geacht zijn van gebouwen. Over dat laatste punt heb ik de oppositie niets horen zeggen. Het is trouwens onze fundamentele kritiek op het voorstel van CD&V dat haar voorstel van decreet geen enkele remedie bood voor het vergund geacht karakter van de gebouwen.

Dit voorstel van decreet gaat uit van een aantal belangrijke principes. Ten eerste, constructies waarvan door enig bewijsmateriaal wordt aangetoond dat ze gebouwd zijn na de wet van 29 maart 1962, maar vóór de definitieve vaststelling van de gewestplannen, worden in het vergunningenregister geacht vergund te zijn.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer Lachaert, u zegt dat de oppositie geen standpunt heeft ingenomen over het al dan niet vergund geacht zijn van een gebouw. We maken een onderscheid tussen strafrechtelijke vervolging met het risico op herstel in de oorspronkelijke staat of afbraak enerzijds, en het verkrijgen van een vergunning anderzijds.

In het eerste voorstel van decreet dat u in uw euvelle moed hebt ingediend, stond dat alles wat van vóór 1 januari 1995 dateerde, geacht werd vergund te zijn. Dat betekende een vrijgeleide, een beloning

Kindermans

voor de overtreder. Wij stellen voor om niet meer te vervolgen, om geen strafrechtelijke veroordeling uit te spreken voor overtredingen uit een ver verleden. Daarmee geven we die personen echter nog geen vergunning. We vinden dat ze zich nog altijd moeten conformeren aan de wetgeving of een regularisatie moeten proberen te bekomen, eventueel via betaling van de meerwaarde of een vergelijk met de inspecteur, enzovoort. Dat is iets helemaal anders dan gewoon alles vóór een bepaalde datum als vergund te beschouwen. Dat is nooit onze bedoeling geweest. We willen geen sociale en financiële drama's creëren voor overtredingen uit een ver verleden omdat we dat niet maatschappelijk verantwoord vinden. Maar we zeggen niet dat ze daarmee automatisch een vergunning hebben en gelijkgesteld zijn met degenen die de wet hebben nageleefd. Dat is een heel ander verhaal, waarmee u in uw eerste voorstel wel akkoord ging. U hebt dat moeten bijschaven als toegeving aan uw coalitiepartners.

De vorige spreker heeft u gefeliciteerd omdat u water en vuur hebt verzoend. Ik heb grote bewondering voor uw capaciteiten om dit voorstel uit te schrijven en voor uw politiek talent, maar een juridisch correct document afleveren is nog iets anders. Dit is een legistiek gedrocht geworden. (Applaus bij CD&V)

De heer Patrick Lachaert : Ik zal u daar straks op antwoorden, want dit zit verwerkt in mijn tekst.

Ik ga uit van enkele principes. Het eerste principe is – dat moet goed onderscheiden worden en dat is vruchteloos benadrukt – dat constructies waarvan door enig bewijsmateriaal wordt aangetoond dat zij gebouwd zijn na de wet van 29 maart 1962 maar vóór de definitieve vaststelling van de gewestplannen, als vergund worden beschouwd.

Het tweede principe is dat het begrip 'instandhouden' wordt weggelaten zodat het stedenbouwkundig misdrijf zijn voortdurend karakter verliest en een aflopend misdrijf wordt. Dat wil zeggen dat het onder de gewone regels van de verjaring valt. Hierop bestaan drie uitzonderingen, met als eerste de stedenbouwmisdrijven met onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder voor de omwonenden. Dit is geen louter theoretische benadering. De begrippen hinder, onaanvaardbaar en omwonende worden nauwkeurig omschreven in de rechtspraak. De tweede uitzondering geldt voor stedenbouwmisdrijven met ernstige inbreuken op essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake bestem-

ming. Dit is bijvoorbeeld het bouwen van een veel grotere woning dan de vergunning toelaat, zodat de burens voortdurend in de schaduw zitten en hun privacy geschonden wordt. De derde uitzondering is een bestemmingselement : verjaring speelt niet voor stedenbouwmisdrijven die gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden.

Daarmee belanden we bij de keuze tussen alles toelaten of dat niet doen. Voor het Vlaams Blok is alles toegelaten. Als we dat laten gebeuren, moeten we op zondag of tijdens de vakantie een paar honderd kilometer ver rijden om met de hond in het groen te kunnen wandelen. In Vlaanderen zou dat niet meer mogelijk zijn. Die keuze is geen keuze voor de kleine man, mijnheer Huybrechts. De kleine man heeft geen auto of kan die benzine niet betalen. De kleine man moet op 200 meter van zijn deur gaan wandelen met zijn hond.

Het derde principe is het invoeren van het voorafgaand en eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid voor alle vorderingen van de stedenbouwkundige inspecteur en van het college van burgemeester en schepenen in verband met stedenbouwmisdrijven en voor zover deze inbreuken dateren van vóór 1 mei 2000. Die datum werd gekozen op advies van de Raad van State. Hij stemt overeen met een verantwoorde benadering en met verantwoorde criteria zodat het Arbitragehof achteraf geen juridische onvolkomenheden kan vaststellen. Het is de invoeringsdatum van het decreet van 18 mei 1999, de tweede stap in de wetgeving op stedenbouw. Daarover kan weinig discussie rijzen. Wie niet aan die datum beantwoordt, kan zich beroepen op de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, die zeggen dat iedereen op dezelfde manier moet worden behandeld.

Een vierde element is het invoeren van het principe van de toepassing van de meerwaarde voor zover de misdrijven zijn gepleegd vóór 1 mei 2000, dus vóór het begin van het decreet op de ruimtelijke ordening. Er zijn wel drie uitzonderingen, die voor de hand liggen. Wie het bevel tot staking niet heeft nageleefd, heeft geen recht op een meerwaarde. Ook wanneer er een onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder is voor de omwonenden of wanneer er een zwaarwichtige en onherstelbare inbreuk bestaat op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften, kan geen beroep worden gedaan op het principe van de meerwaarde.

Een vijfde belangrijk uitgangspunt is dat de rechtbanken voortaan autonoom de wijze en de termijn van de uitvoering van de herstelmaatregelen bepalen.

Lachaert

Een zesde belangrijk element is het invoeren van een stedenbouwkundig attest, met een financiële waarborg.

Dit geheel van maatregelen van het voorstel van decreet vormt niet alleen een belangrijke aanzet tot het opruimen van de stedenbouwkundige geschillen uit het verleden maar geeft ook voor de toekomst duidelijk de richting aan waarbinnen het stedenbouwkundig misdrijf door de overheid wordt benaderd en bestraft. De toepassing van dit voorstel van decreet op het werkveld houdt een grote uitdaging in. Bij een ernstige en correcte toepassing ervan moet dit decreet zijn waarde bewijzen.

Ik ontken niet dat dit decreet op allerlei manieren kan worden ondergraven. Het zou trouwens niet de eerste keer zijn dat decretale regelingen in verband met stedenbouw en ruimtelijke ordening worden ondergraven. Ik heb nu reeds van een goede bron uit de administratie vernomen dat er al denksporen bestaan om het decreet te ondergraven. Als een stedenbouwkundig misdrijf verjaard zou zijn, zou men bijvoorbeeld op hetzelfde ogenblik een burgerlijke procedure kunnen opstarten. U weet dat een burgerlijke vordering kan worden aangespannen tot dertig jaar na een misdrijf en dat een strafrechtelijk wanbedrijf, in dit geval stedenbouw, na vijf jaar verjaart. Dat is dus reeds beslist door de administratie. Ik zal hierbij geen namen noemen. De administratie wil dus de burgerlijke vordering instellen. Ik wil toch duidelijk stellen dat dit helemaal niet de bedoeling is van de decreetgever.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik wil in deze kwestie zeer duidelijk zijn, mijnheer Lachaert. Ik zal niet toelaten dat mijn administratie de letter en de geest van dit decreet niet respecteert. Ik heb trouwens geen enkele aanwijzing dat dat de bedoeling zou zijn.

De heer Patrick Lachaert : De administratie volgt nog een tweede denkspoor. Men zegt dat een zonevreemde woning op zich reeds een inbreuk vormt op een essentieel bestemmingsvoorschrift. Ook dat is niet volgens de geest van de wet. Ik zou die bewuste administratie willen zeggen dat ze één ding over het hoofd ziet, namelijk dat dit parlement het decreet op de zonevreemde woningen en op de

zonevreemde gebouwen heeft goedgekeurd. Dit juridisch kader gaat boven het planologisch kader waar eventueel een afweging zou kunnen worden gemaakt of een zonevreemd gebouw op zich al een ernstige inbreuk vormt op een bestemmingsvoorschrift. Het zou dan eigenlijk gaan over zaken als het aanbrengen van een venster in een zonevreemd gebouw. Ik hoop dus dat ik daar verkeerd in ben.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ook hier mag er geen enkele onduidelijkheid bestaan over de bepaling 'een essentiële inbreuk op het bestemmingsvoorschrift'. Dit kan geen betrekking hebben op zonevreemde woningen. Daar ben ik formeel in. Wat we daarmee bedoelen, is dat iets als een villa in een natuurreservaat wel een essentiële inbreuk vormt op een bestemmingsvoorschrift. Het feit dat men zonder vergunning een veranda heeft bijgebouwd aan een hoeve in landbouwgebied, noem ik geen essentiële inbreuk op het bestemmingsvoorschrift. Het enige probleem dat er kan rijzen, is wanneer het gaat over herbouwen in plaats van over verbouwen. Daarvoor zou ik willen verwijzen naar de discussie die we hebben gevoerd op 13 juni 2001.

De heer Patrick Lachaert : Er is nog een derde denkspoor. In de tekst van het decreet staat uitdrukkelijk dat voor misdrijven waarvan de eigenaar kan aantonen dat ze zijn gepleegd vóór 1 mei 2000, in principe steeds het middel van de meerwaarde kan worden toegepast. Ik hoop dus dat de administratie kan lezen en dat men daar niets tegenover zet wat mij pervers voorkomt.

In het eerste voorstel van decreet van de VLD stond er dat er een andere evaluatie moet worden toegepast voor het tijdperk van minister Baldewijns, dat liep van 1 januari 1995 tot 1 mei 2000. In de versie die vandaag ter goedkeuring wordt voorgelegd, staat nu dat voor de misdrijven waarvan de eigenaar kan aantonen dat ze werden gepleegd vóór 1 mei 2000, steeds het principe van de meerwaarde kan worden toegepast.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Lachaert, in de commissie heb ik duidelijk gezegd dat bouw-misdrijven die dateren van na 1 januari 1995, de datum waarop het verstrakte handhavingsbeleid en de nota daarover van minister Baldewijns in voege

Van Mechelen

traden, door mezelf moeten worden ingebracht als bezwarende elementen in de discussie in de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Zo heb ik dat letterlijk geformuleerd in de commissie.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer de voorzitter, ik ben verbaasd over de techniek die de VLD vandaag toepast. Via concrete gevallen probeert de heer Lachaert, die wordt beschouwd als de architect van deze tekst, om bepaalde interpretatiemogelijkheden te vermelden, waardoor deze tekst in een meer liberale richting wordt geduwd. De oorspronkelijke tekst heeft de VLD immers laten uithollen door de coalitiepartners. De VLD heeft een aantal stomiteiten en onduidelijkheden ontdekt in de tekst die we vandaag bespreken, waardoor de administratie dingen kan doen die niet gepland zijn. Nu moet de minister reeds zeggen wat de administratie wel zal mogen doen en wat niet. U had beter goede teksten geschreven. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer Kindermans, ik vermeld wat in de tekst staat. U hebt ook ervaring met de administratie.

Vroeger werd de ligging langs de uitgeruste weg beoordeeld aan de hand van het feit of de postbode en de vuilniskar daar al dan niet passeerden. Dat zorgde voor achtervolgingswaan.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Kindermans, ik laat uw opmerking voor uw rekening. De voorzitter van dit parlement kan getuigen dat een aantal van zijn opmerkingen hebben geleid tot een aanpassing van het decreet. Daardoor is er meer rechtszekerheid gekomen. Dat is voor herhaling vatbaar.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Ik moet het voorstel van decreet dus niet aanpassen. Het staat erin. Dat wou ik voor alle duidelijkheid toch nog eens vermelden.

Belangrijk in dit voorstel van decreet is dat er wordt tegemoetgekomen aan een aantal anomalieën in de stedenbouwwetgeving. Er is het principe

van de verjaring, ingevoerd voor alle stedenbouwkundige misdrijven die de Vlaamse ruimtelijke ordening en ruimtelijke draagkracht niet wezenlijk in het gedrang brengen. Dat was het eerste uitgangspunt. Daarbij moet worden vastgesteld dat die misdrijven niet beteugelbaar zijn na het verstrijken van de verjaringstermijn. Bovendien zal de sanctiëring ervan geen 'minwaarde' of meerwaarde betekenen bij de beoordeling van een goede ruimtelijke ordening. De bouw misdrijven die wel een wezenlijke inbreuk op de ruimtelijke ordening tot gevolg hebben wegens de bestemming, de omvang van de constructie of onaanvaardbare hinder, blijven wel beteugelbaar.

Het tweede uitgangspunt is dat de rechterlijke macht moet beschikken over een grotere autonomie en een omvangrijker instrumentarium om een herstelmaatregel te bevelen, zowel in verband met de wijze als de tijd. In de huidige situatie is het voor de hoven en de rechtbanken tot hun ongenoegen dikwijls slechts mogelijk om of het begrip overmacht in te roepen om een beklagde vrij te spreken of de afbraak te bevelen, zelfs als er een planologische oplossing mogelijk is en als de rechter bijvoorbeeld weet dat over 2 jaar het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van gemeente x wordt goedgekeurd en dat vanaf dan zal mogen wat nu een misdrijf is. Er kan tot op heden dus geen genuanceerde herstelmaatregel worden uitgesproken. Men heeft getracht iets aan de situatie te veranderen. Dat was trouwens één van de belangrijke conclusies die uit de hoorzittingen met magistraten zijn gebleken.

Ten derde, kan niet worden ontkend dat de bouwheren van de constructies die voor de definitieve vaststelling van de gewestplannen werden opgericht, geen kennis hadden van enige bestemming, aangezien de bestemming toen op geen enkele wijze vastlag. In Vlaanderen zijn er 25 gewestplannen, die allemaal in de jaren 1977, 1978 en 1979 werden opgemaakt.

Men moest toen wel een bouwvergunning conform de wet van 29 maart 1962 bekomen. In de praktijk kreeg degene die een bouwvergunning aanvraagde, deze ook. Men mag niet vergeten dat dit vóór de periode was van de fusies van de gemeenten. Er waren heel wat kleine gemeenten in Vlaanderen. Het spreekt vanzelf dat het al dan niet hebben van een bouwvergunning in de periode vóór de definitieve vaststelling van de gewestplannen een weinig relevant criterium voor ruimtelijke draagkracht was. In dit decreet is dan ook terecht het vergund geacht karakter aangenomen van de constructies die vóór de definitieve vaststelling van de gewest-

Lachaert

plannen werden opgericht. Pas nadien kon het bestemmingselement als bepalend criterium bij de beoordeling van een bouwvergunning worden ingeroepen.

Ten vierde, is vastgesteld dat er nood is om, zoals de uitbreiding van het instrumentarium voor de strafrechter, een meer genuanceerde opstelling mogelijk te maken wat de vorderingen van de stedenbouwkundige inspecteur en het college van burgemeester en schepenen betreft. Zowel voor het inleiden van de strafrechtelijke procedure als de uitvoering van de definitieve gerechtelijke uitspraak over misdrijven van vóór 1 mei 2000, wordt een voorafgaandelijk en eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid ingevoerd.

Het is de bedoeling dat door de Hoge Raad een aantal criteria worden vastgelegd en advies wordt uitgebracht. Het gaat wel degelijk om structuren en niet om casuïstiek. Mogelijke criteria zijn bijvoorbeeld de zwaarwichtigheid van het gepleegde stedenbouwmisdrijf, het tijdstip waarop het stedenbouwmisdrijf tot stand komt of het al dan niet vergunbaar karakter van het misdrijf op het ogenblik van de totstandkoming.

Iedereen weet dat het voorstel van decreet niet volmaakt is, maar het heeft de grote verdienste het begrip verjaring voor het eerst in de regelgeving van de ruimtelijke ordening en stedenbouw in kaart te brengen. Bovendien brengt het voorstel een genuanceerde benadering, die rekening houdt met diverse stedenbouwkundige realiteiten op bepaalde ankerpunten in de geschiedenis van de regelgeving op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening. Ik denk hier aan de wet van 29 maart 1962, het koninklijk besluit van 28 december 1972, dat de bestemmingen aanwijst, de definitieve vaststelling van de gewestplannen van 1977, 1978 en 1979, het ingaan van het Baldewijnstijdperk in 1995 en het van kracht worden van het nieuwe decreet van 18 mei 1999 in het jaar 2000.

Het was zeer moeilijk om een adequate regeling zowel voor de vergunningverlenende als de adviseerende besturen voorop te zetten. Men wilde immers rekening houden met de ankerpunten en de verschillende benaderingen inzake de behandeling van bouwaanvragen. De federale wetgever kon ons op weg helpen wat de verjaring betreft. Dat was juridisch-technisch gemakkelijker en eenvoudiger geweest.

Ik stel vast dat degenen die het ernstig menen met de ruimtelijke ordening en dagelijks met het theoretisch werk en met het werk op het terrein bezig zijn, het moeilijk hadden met het technisch invullen van het nieuwe kader. Het was soms moeilijker dan de politieke discussie. De oppositie mag hierover beweren wat ze wil.

Ik wens van de gelegenheid gebruik te maken om de collega's uit de meerderheid te bedanken voor hun positieve inbreng en correcte behandeling. Het is immers geen eenvoudige klus om het kind niet met het badwater weg te gooien. Er mag zeker geen vrijgeleide worden gegeven voor de toekomst om opnieuw allerlei stedenbouwmisdrijven te plegen. Het gevaar rijst dan dat wij binnen enkele jaren opnieuw dezelfde oefening moeten maken.

De gemeenten moeten hierbij worden geresponsabiliseerd. De gemeentebesturen staan het dichtst bij de burger en moeten de eerste detectoren van stedenbouwkundige misdrijven vormen. Zij moeten belangrijke stedenbouwkundige misdrijven in de toekomst afblokken vóór onherstelbare schade wordt aangericht. Dit is in het belang van de overtreder en van de samenleving.

De gemeentebesturen moeten bouwwerken stil durven te leggen. Ik veronderstel dat die moed in bepaalde gevallen nog steeds ontbreekt. Wie op gemeentelijk vlak een coalitie vormt, moet mijns inziens ook de moed hebben om onvergunde werken reeds bij de eerste spadensteek stil te leggen. De werken moeten uiteraard tijdig worden stilgelegd. Indien de bouwwerken pas worden stilgelegd als het huis in kwestie bijna af is, zullen de eigenaars dit niet aanvaarden. De gemeentebesturen moeten dan ook zo snel mogelijk optreden.

De stedenbouwkundige inspectiediensten moeten worden uitgebreid. Deze diensten moeten niet alleen gepleegde misdrijven opsporen. Ze moeten tevens controleren of werken in overeenstemming met de afgeleverde vergunning worden uitgevoerd.

Sinds 1 mei 2000, de datum waarop het nieuwe decreet in werking is getreden, is het noodzakelijk dat iedereen het bestaande instrumentarium hanteert. Alle vergunningsplichtige werken moeten worden vergund en moeten door de bouwheer in overeenstemming met de vergunning worden uitgevoerd. Aangezien het de bouwheer en de architect een bijkomende bescherming biedt, heeft het stedenbouwkundig conformiteitsattest op dit vlak ongetwijfeld een meerwaarde.

Lachaert

Samen met de beslissingen die de Vlaamse regering vorige vrijdag heeft genomen, betekent dit ontwerp van decreet een belangrijke stap in de herschikking van de regelgeving. Vorige vrijdag heeft de Vlaamse regering immers besloten om de mogelijkheid om zonder de assistentie van een architect een bouwvergunning te krijgen aanzienlijk uit te breiden.

Na de decreten betreffende de zonevrije woningen en de zonevrije bedrijven, geeft ook dit ontwerp van decreet een antwoord op de terechte vragen van de burger. Het spreekt vanzelf dat dit ontwerp van decreet nog op zijn rechtszekerheid en op zijn toepasbaarheid moet worden getoetst. Indien zich op termijn aanpassingen zouden opdringen, zullen we onze verantwoordelijkheid opnemen en zullen we, in onderling overleg tussen de meerderheidsfracties, een oplossing voor die problemen trachten te vinden. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, ik zou van de gelegenheid gebruik willen maken om de verslaggever, de heer Van Looy, te bedanken. Tijdens de uitvoering van dit ontwerp van decreet zullen we ons regelmatig op de degelijke tekst moeten beroepen die hij heeft ingediend.

Dit ontwerp van decreet vormt de vierde substantiële aanpassing van het inmiddels berucht geworden decreet van 18 mei 1999. Bij die vier wijzigingen van het oorspronkelijke decreet hebben we ons steeds op dezelfde logica gebaseerd. We hebben steeds dezelfde uitgangspunten gehanteerd. We hebben steeds naar redelijkheid, naar billijkheid en naar maatschappelijke aanvaardbaarheid gestreefd.

Vlaanderen is Nederland of Frankrijk niet. We hebben onze eigen tradities en geplogenheden. We moeten trachten een uitvoerbaar beleid uit te stippen dat door brede lagen van de bevolking wordt gedragen.

De vier wijzigingen van het oorspronkelijke decreet, respectievelijk daterend van 26 april 2000, van 13 juni 2001, van 19 juni 2002 en, als het van mij afhangt, van 28 mei 2003, proberen de rechtszekerheid op een maatschappelijk aanvaardbare

wijze aan een goede ruimtelijke ordening te koppelen.

Ik zou alle betrokken Vlaamse volksvertegenwoordigers willen bedanken voor de debatten die we over dit onderwerp hebben gevoerd. Vooral mevrouw Vertriest, die thans niet langer deel uitmaakt van deze assemblee, heeft een aanzienlijke bijdrage geleverd.

De decreten die ik daarnet heb aangehaald, zijn destijds met een grote meerderheid goedgekeurd. Aangezien alle democratische fracties in dit verband een zeer grote politieke verantwoordelijkheid dragen, zou ik hun leden willen oproepen om dit ontwerp van decreet goed te keuren.

We hebben in de commissie lang gediscussieerd. Over het peterschap van dit voorstel valt te redetwisten. De waarheid heeft zijn rechten en zal wel duidelijk worden. Maar een discussie over de vraag of het glas half vol of half leeg is, is niet ter zake. De democratische partijen dragen in dit dossier een belangrijke politieke verantwoordelijkheid. Er zijn fouten gemaakt in het verleden. We moeten die samen rechtzetten, op een billijke wijze. Hier is een kader gecreëerd om dit historisch passief op een ordentelijke maar vooral correcte, objectieve en transparante manier te behandelen.

Mijnheer Kindermans, het spreekt voor zich dat uitspraken van hogere rechtscolleges op termijn een verdere invulling en interpretatie zullen geven aan wat we hier vandaag zullen goedkeuren. Ik wil heel duidelijk zijn, ook tegenover de sp.a-fractie. 1 mei 2000 is de datum die werd gekozen in deze commissie. Voor mij is 1 mei 2000 dan ook de cesuur in dit debat. Alles wat voor die datum wederrechtelijk werd opgericht, zal op advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid worden afgehandeld. In dit debat heeft men iets te weinig benadrukt dat daar de afweging zal gebeuren, alvorens de herstellvordering wordt ingediend in onze rechtbanken. Aan Vlaanderen wil ik ook meedelen dat voor mij vanaf 1 mei 2000 wat de handhaving betreft de nultolerantie zal gelden. Te veel is te veel. Er is te veel gebeurd in het verleden in Vlaanderen. Dit moet nu ophouden. We moeten dit op twee manieren doen. Ik heb dit debat 4 jaar gevoerd in de commissie. We moeten een gezond, evenwichtig, correct en flexibel vergunningsbeleid koppelen aan een efficiënt handhavingsbeleid. De voorbije jaren hebben we grote inspanningen gedaan om te proberen, onder meer via besluiten – dan denk ik aan de vrijstelling van stedenbouwkundige vergunning en de vrijstelling van medewerking van een architect – een voldoende soepel kader te creëren

Van Mechelen

om in Vlaanderen een ordentelijk vergunningenbeleid uit te bouwen. Ik aanvaard ook niet dat we opnieuw achterstand aan het oplopen zijn in het verlenen van bouwvergunningen. Mijn administratie weet dat. We zullen daar andermaal een noodprogramma voor opstarten, zodat men in Vlaanderen op een snelle en correcte manier weet wat mag en niet mag.

Dit willen we ook koppelen aan een efficiënt handhavingsbeleid. U weet dat ik steeds heb gepleit voor preventie. De heer Lauwers zal zich herinneren dat we in de zomer van 2001 een debat hebben gevoerd over de fameuze as-builtonplannen. Dit hebben we uiteindelijk gegoten in de formule van het attest van conformiteit. Als we dit kunnen koppelen aan het voltooien van de vergunningenregisters, dan hebben we een perfect arsenaal om een preventief vergunningen- en handhavingsbeleid te kunnen voeren. Anderzijds zullen we ook repressief optreden. Zoals de heer Lachaert terecht stelde, wil dat in eerste instantie zeggen dat we snel op het terrein optreden, door het instrument van het stakingsbevel, met de daaraan gekoppelde fenomenaal hoge boetes. Voor wie het niet weet : vandaag worden die systematisch toegepast en geïnd. Degene die in Vlaanderen niet zal willen luisteren, die zal dat moeten leren. We zullen uiterst efficiënt blijven optreden. We zullen dat doen door op een correcte en volgehouden wijze de dwangsommen te heffen. U weet dat ik niet hou van een agressief en sensationeel optreden op het terrein, omdat het mijn diepe overtuiging is dat we daardoor het maatschappelijke draagvlak dat we nodig hebben voor een goed handhavingsbeleid dreigen te verliezen. Dit staat evenwel niet gelijk met een laks handhavingsbeleid. Ik heb het al gezegd in de commissie : wanneer men de slagkracht van de stedenbouwkundige inspectie vergelijkt met die van de milieu-inspectie, dan merkt men een onevenwicht. In de loop van de volgende weken en maanden moeten we bekijken hoe we terzake eventueel synergieën, samenwerking, terreinervaring en slagkracht op het terrein kunnen verzekeren, waardoor we de gesel van de bouwovertradingen in Vlaanderen definitief kunnen stoppen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord – (Nee)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Lachaert, Wille, Devolder, mevrouw Guns en de heer De Gucht houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wat het handhavingsbeleid betreft.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Op dit voorstel van decreet is er een algemeen amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 16

voorgesteld door de heren Gerald Kindermans,
Carl Decaluwe, Johan De Roo,
Jef Van Looy en Eric Van Rompuy
na indiening van het verslag

VOORSTEL VAN DECREET

De woorden "Hoge Raad voor het Herstelbeleid" telkens vervangen door de woorden "Adviesraad voor de handhaving ruimtelijke ordening".

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Aan titel I, hoofdstuk III, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd bij decreet van 26 april 2000, wordt een afdeling 4, bestaande uit artikel 9bis, toegevoegd, die luidt als volgt :

Voorzitter**"AFDELING 4****De Hoge Raad voor het Herstelbeleid****Artikel 9bis**

§ 1. Er wordt een gewestelijke adviesraad voor de handhavingsmaatregelen opgericht, hierna de Hoge Raad voor het Herstelbeleid te noemen.

§ 2. De Vlaamse regering benoemt de voorzitter, de commissarissen en de vaste secretaris volgens een procedure die zij vaststelt.

De Hoge Raad voor het Herstelbeleid telt 7 leden, de voorzitter inbegrepen, en een vaste secretaris. De secretaris is niet stemgerechtigd.

De samenstelling is als volgt :

- 1° de voorzitter. Om als voorzitter van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid te worden benoemd moet men minstens 35 jaar oud zijn en ten minste 10 jaar het ambt van magistraat in de rechtbanken en hoven of in de Raad van State hebben bekleed ;
- 2° drie leden die elk gedurende ten minste 5 jaar het ambt van magistraat hebben bekleed in de rechtbanken en hoven of in de Raad van State ;
- 3° drie leden met elk minimaal 5 jaar relevante werkervaring inzake de ruimtelijke ordening ;
- 4° de vaste secretaris.

Een lid mag geen politiek mandaat uitoefenen.

De stedenbouwkundig inspecteur, bevoegd voor het Vlaamse Gewest, kan de vergaderingen van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid bijwonen met raadgevende stem.

§ 3. De leden van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid worden benoemd voor vijf jaar. Hun benoeming is hernieuwbaar. Na de hernieuwing van de Vlaamse regering kan een nieuwe Hoge Raad voor het Herstelbeleid worden benoemd.

Om geldig te kunnen beslissen moet een lid dat zijn mandaat stopzet, binnen de drie maanden worden vervangen.

§ 4. De Hoge Raad voor het Herstelbeleid kan voor het onderzoeken van bijzondere vraagstuk-

ken een beroep doen op externe deskundigen en kan werkgroepen oprichten onder de voorwaarden bepaald in het huishoudelijke reglement.

§ 5. De Hoge Raad voor het Herstelbeleid stelt zijn huishoudelijke reglement op. Dit reglement en de wijzigingen eraan worden ter goedkeuring aan de Vlaamse regering voorgelegd.

§ 6. De Vlaamse regering stelt de Hoge Raad voor het Herstelbeleid een permanent secretariaat en de nodige middelen ter beschikking. De Vlaamse regering bepaalt het bedrag van de vergoedingen, dat aan de leden van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid moet worden toegekend, en bepaalt hun vergoedingen voor reis- en verblijfskosten.

§ 7. Naast de opdrachten die de Hoge Raad voor het Herstelbeleid heeft op grond van dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten, kan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid advies geven, opmerkingen maken of voorstellen doen over alle aangelegenheden met betrekking tot het handhavingsbeleid, op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse regering.

De Hoge Raad voor het Herstelbeleid brengt jaarlijks een verslag uit met eventuele beleidsaanbevelingen aan de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement.

§ 8. De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen inzake de organisatie en de werkwijze van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid."

Op dit artikel is er een amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 17

voorgesteld door de heren Gerald Kindermans,
Carl Decaluwe, Johan De Roo,
Jef Van Looy en Eric Van Rompy
na indiening van het verslag

Artikel 2

A. In hoofdde :

Dit artikel schrappen.

B. In bijkomende orde :

In de voorgestelde tekst van artikel 9bis een § 1bis invoegen, die luidt als volgt, en § 7 schrappen :

Voorzitter

"§1bis. De Hoge Raad voor het Herstelbeleid kan advies geven, opmerkingen maken of voorstellen doen over alle aangelegenheden met betrekking tot het handhavingsbeleid, op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse regering. De Hoge Raad voor het Herstelbeleid brengt jaarlijks verslag uit met eventuele beleidsaanbevelingen aan de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement.

De Hoge Raad voor het Herstelbeleid heeft daarnaast de volgende specifieke opdrachten :

- advies verlenen in vorderingen tot herstel in de oorspronkelijke toestand of staken van strijdig gebruik, en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren, en/of een geldsom te betalen gelijk aan de meerwaarde ingevolge artikel 149 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, voorzover de inbreuk voor 1 mei 2000 is gepleegd ;
- advies te geven over de vraag, bij een vordering tot betaling van een geldsom, of aan het goed nog instandhoudings- of onderhoudswerken kunnen worden uitgevoerd ;
- advies te geven voor het geval dat de plaats niet binnen de door de rechtbank gestelde termijn in de vorige staat wordt hersteld, dat het strijdig gebruik niet binnen die termijn wordt gestaakt of dat de bouw- of aanpassingswerken niet binnen deze termijn worden uitgevoerd."

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 3

In artikel 96 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt een 7°bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"7°bis in voorkomend geval, het stedenbouwkundig attest van conformiteit zoals bedoeld in artikel 105, § 3 ;"

2° aan § 4 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Constructies, waarvan door enig bewijsmateriaal wordt aangetoond dat ze gebouwd zijn na de inwerkingtreding van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke orde-

ning en van de stedenbouw, maar die dateren van voor de allereerste, definitieve vaststelling van het gewestplan waarbinnen zij gelegen zijn, krijgen in het vergunningenregister de vermelding dat er een vermoeden bestaat dat de constructie als vergund moet worden beschouwd, indien de overheid niet kan aantonen door enig bewijsmateriaal, behoudens getuigenverklaringen, zoals door middel van een goedgekeurd bouwplan, een proces-verbaal of een bezwaarschrift dat de constructie in overtreding werd opgericht."

Op dit artikel is er een amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 18

voorgesteld door de heren Gerald Kindermans, Carl Decaluwe, Johan De Roo, Jef Van Looy en Eric Van Rompuy na indiening van het verslag

Artikel 3

A. In hoofddorde :

Dit artikel schrappen.

B. In bijkomende orde :

In de bij 2° voorgestelde tekst van § 4, tweede lid, de zinsnede " , indien de overheid niet kan aantonen door enig bewijsmateriaal, behoudens getuigenverklaringen, zoals door middel van een goedgekeurd bouwplan, een proces-verbaal of een bezwaarschrift dat de constructie in overtreding werd opgericht" schrappen.

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 4

Aan artikel 105, § 3, van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De Vlaamse regering kan bepalen dat bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning voor het uitvoeren van werken, waarvoor de medewerking van een architect is vereist, een financiële waarborg wordt gestort door de bouwheer. Deze waarborg komt pas vrij nadat de op een bepaald tijdstip uitgevoerde werken conform zijn verklaard met de verleende stedenbouwkundige vergunning.

Voorzitter

De Vlaamse regering stelt de nadere regels en de procedure voor dit stedenbouwkundig attest van conformiteit vast."

Op dit artikel is er een amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 19

voorgesteld door de heren Gerald Kindermans,
Carl Decaluwe, Johan De Roo,
Jef Van Looy en Eric Van Rompuy
na indiening van het verslag

Artikel 4

Dit artikel schrappen.

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 5

In artikel 113, § 1, van hetzelfde decreet wordt de eerste zin aangevuld met de volgende woorden :
"en in voorkomend en verzoekend geval, een afschrift van de beslissing naar de toezichthoudende architect."

– *Aangenomen.*

Artikel 6

In artikel 122, § 1, van hetzelfde decreet wordt het eerste lid aangevuld met de volgende woorden :

"en in voorkomend en verzoekend geval, een afschrift van de beslissing naar de toezichthoudende architect."

– *Aangenomen.*

Artikel 7

Aan artikel 146 van hetzelfde decreet worden een derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt :

"De strafsancie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7°, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, voorzover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voorzover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg.

Onder de ruimtelijk kwetsbare gebieden worden verstaan de groengebieden, natuurgebieden, natuurgebieden met wetenschappelijke waarde, natuurreservaten, natuurontwikkelingsgebieden, parkgebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologische waarde of belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling en de ermee vergelijkbare gebieden, aangewezen op plannen van aanleg, alsook de beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, aangewezen krachtens het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen."

Op dit artikel is er een amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 20

voorgesteld door de heren Gerald Kindermans,
Carl Decaluwe, Johan De Roo,
Jef Van Looy en Eric Van Rompuy
na indiening van het verslag

Artikel 7

Dit artikel vervangen door wat volgt :

"Artikel 7

In artikel 146 van hetzelfde decreet worden de woorden "of in stand houdt" geschrapt in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7°."

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Voorzitter**Artikel 8**

In artikel 149 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Naast de straf kan de rechtbank bevelen de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen of het strijdige gebruik te staken, en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren en/of een geldsom te betalen gelijk aan de meerwaarde die het goed door het misdrijf heeft verkregen. Dit gebeurt op vordering van de stedenbouwkundig inspecteur of van het college van burgemeester en schepenen op wier grondgebied de werken, handelingen of wijzigingen, bedoeld in artikel 146, werden uitgevoerd. Indien deze inbreuken dateren van voor 1 mei 2000 is voorafgaand een eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid vereist.

Het eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid moet worden verleend binnen 60 dagen na de aangetekende adviesaanvraag. Wanneer de Hoge Raad voor het Herstelbeleid geen eensluidend advies heeft verleend binnen de gestelde termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Voor de misdrijven waarvan de eigenaar kan aantonen dat ze werden gepleegd voor 1 mei 2000, kan in principe steeds het middel van de meerwaarde worden aangewend, tenzij in één van de volgende gevallen :

- 1° bij het niet naleven van een bevel tot staking ;
- 2° indien het misdrijf onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaakt voor de omwonenden ;
- 3° indien het misdrijf een zwaarwichtige en onherstelbare inbreuk vormt op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg.

Indien de vorderingen van de stedenbouwkundig inspecteur en van het college van burgemeester en schepenen niet overeenstemmen, heeft de vordering van eerstgenoemde voorrang.

De rechtbank bepaalt een termijn voor de uitvoering van de herstelmaatregelen en, op vordering van de stedenbouwkundig inspecteur of het college van burgemeester en schepenen, een dwangsom per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregelen." ;

2° aan § 3 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Bij een vordering tot betaling van een geldsom gelijk aan de meerwaarde, vermeldt de stedenbouwkundig inspecteur of het college van burgemeester en schepenen of aan het goed nog in standhoudings- of onderhoudswerken, die betrekking hebben op de stabiliteit, zoals bedoeld in artikel 195bis, 3°, mogen worden uitgevoerd." ;

3° aan § 5 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"In afwijking van het eerste lid worden de geldsommen gelijk aan de meerwaarde, waarvan de betaling werd gevorderd en verkregen zonder voorafgaande veroordeling door de rechtbank, geacht geldig te zijn bepaald en verkregen voorzover de vordering tot het betalen van die geldsommen en de algehele betaling dateert van voor 1 mei 2000."

Op dit artikel is er een amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 21

voorgesteld door de heren Gerald Kindermans,
Carl Decaluwe, Johan De Roo,
Jef Van Looy en Eric Van Rompuy
na indiening van het verslag

Artikel 8

Dit artikel schrappen.

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 9

In artikel 153 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

Voorzitter

1° na het eerste lid wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Voor de inbreuken die dateren van voor 1 mei 2000 kan de ambtshalve uitvoering van het vonnis of arrest door de stedenbouwkundig inspecteur slechts worden opgestart na eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid." ;

2° er wordt een nieuw lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De verjaring van de herstelmaatregel neemt een aanvang vanaf het verstrijken van de termijn die de rechtbank, overeenkomstig artikel 149, § 1, laatste lid, bepaalde voor de tenuitvoerlegging ervan.".

– *Aangenomen.*

Artikel 10

In artikel 191, § 1, vijfde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "Constructies waarvan door enig bewijsmateriaal wordt aangetoond dat ze gebouwd zijn voor de inwerkingtreding van de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw" vervangen door de woorden "Constructies waarvan door enig bewijsmateriaal, behoudens getuigenverklaringen, wordt aangetoond dat ze gebouwd zijn voor de allereerste, definitieve vaststelling van het gewestplan".

– *Aangenomen.*

Artikel 11

In hetzelfde decreet wordt een nieuw artikel 198bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 198bis

De bepalingen met betrekking tot het eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, zoals bedoeld in artikel 149, § 1, en artikel 153, treden pas in werking nadat de Hoge Raad voor het

Herstelbeleid is opgericht en het huishoudelijke reglement is goedgekeurd.

De rechter kan ingediende vorderingen voor inbreuken, die dateren van voor 1 mei 2000 maar die nog niet voor eensluidend advies werden voorgelegd aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, als nog voorleggen voor eensluidend advies aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid.".

– *Aangenomen.*

Artikel 12

Dit decreet treedt in werking op de datum van de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15.30 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Marino Keulen, Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en Jan Roegiers houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de erkenning van particuliere radio-omroepen betreft

– 1620 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Keulen, Vandenbossche, Vermeulen en Roegiers houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de erkenning van particuliere radio-omroepen betreft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Gysbrechts, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, onze fractievoorzitter, de heer Van Rompuy, is als gewezen minister van Media in feite de geestelijke vader van het Vlaams Commissariaat voor de Media, kortweg VCM. Daarom heeft de CD&V-fractie in de voorbije periode met belangstelling de werkzaamheden van het VCM gevolgd, onder meer omtrent de toekenning van de licenties voor de landelijke commerciële radio's, ook al konden we in het Vlaams Parlement onze controlebevoegdheid niet ten volle uitoefenen.

De minister verwees in zijn antwoorden immers voortdurend naar het VCM, dat als onafhankelijk orgaan de licenties toekende, zodat hijzelf niet volledig op de parlementaire vragen kon antwoorden. Echter ook het VCM was niet in staat om alle gevraagde inlichtingen te verstrekken. We zaten dus in een vicieuze cirkel. Er moest dan ook iets gebeuren om de bevoegdheidskwestie in zo'n erkenningsprocedures uit te klaren, zodat de controle van het parlement optimaal zou kunnen verlopen.

Onze fractie verzet zich niet tegen een aanpassing van het statuut of de bevoegdheden van het VCM, zelfs niet tegen het herstellen van het primaat van de politiek als er daardoor meer doorzichtige procedures worden uitgewerkt voor het afleveren van media-erkenningen en -vergunningen.

Er dienden zich twee keuzemogelijkheden aan. De eerste was de bevoegdheid voor het toekennen van radiolicensies bij een onafhankelijk en sterk VCM te laten. In dat scenario moet het evenwel duidelijk zijn dat, naast het feit dat de eventuele toekenning en de opportuniteitsbeoordeling omtrent het afleveren van een zendvergunning gebeurt door een onafhankelijke instelling als het VCM, het niet meer de bevoegde minister, maar de instelling zelf is die verantwoording voor de procedure dient af te leggen.

Een tweede mogelijkheid was het opnieuw onderbrengen van de bevoegdheid voor het afleveren van erkenningen en vergunningen bij de uitvoerende macht, de Vlaamse regering, en dus de minister van Media. Daardoor zou de minister daarover ondervraagd kunnen worden en zou hij gecontroleerd kunnen worden door de wetgevende macht, het Vlaams Parlement.

In een brief van 25 oktober 2002 aan de minister, koos het VCM, aldus de minister, duidelijk voor de tweede optie. Het volledige toezicht van het parlement op de toekenning van erkenningen wordt daardoor gewaarborgd. Dat was ook de stelling

van de mensen van het Commissariaat voor de Media in Nederland, die op 23 januari 2003 door de commissie voor Media werden gehoord.

Indien een beslissing om een erkenning af te leveren een opportuniteitsafweging inhoudt, dan moet de politiek haar volle verantwoordelijkheid kunnen opnemen.

Onze fractie is dan ook heel verbaasd, mijnheer de minister, dat de meerderheid via dit voorstel van decreet een procedure wil invoeren die een mengvorm is van beide opties en dus geen duidelijke keuze inhoudt. Dit zal dan ook niet leiden tot een verbetering of verheldering van de procedures. De meerderheid stelt immers voor dat de mediaminister de nodige beslissingen neemt, op basis van een advies dat hem zal worden verstrekt door het VCM.

Onze fractie betreurt dat 'het primaat van de politiek' in het voorliggende decreet niet volledig wordt doorgetrokken. Het voorbereidende werk inzake dossierbehandeling wordt immers nog steeds aan het onafhankelijke VCM toevertrouwd, terwijl aan de administratie Media van de Vlaamse Gemeenschap geen enkele taak wordt toevertrouwd. Het is nochtans deze administratie die onder het volledige gezag van de minister het dossier zou moeten beheren, waardoor de minister ook voor dit aspect politiek ter verantwoording kan worden geroepen.

De administratie beschikt over de nodige know-how inzake radio- en frequentiebeheer, wat van het VCM niet kan worden gezegd. Het is daarom de administratie die uiteindelijk aan de minister het advies moet verstrekken waarop hij zijn beslissing kan baseren, en niet het VCM. Dat zou pas een echt herstel van het primaat van de politiek zijn. Eventueel kan de administratie via een uitbreiding van het personeel beter worden voorbereid om deze taak waar te nemen.

Een bijkomend gevaar schuilt volgens onze fractie in de plannen van deze regering om bepaalde taken uit te besteden waardoor de administratieve behandeling van de erkenningsdossiers dreigt verdeeld te worden over minstens drie instanties : het VCM, de administratie en externe studie bureaus. Het is duidelijk dat dit de transparantie niet zal bevorderen. Bovendien is de kans zeer reëel dat deze gespecialiseerde studie bureaus via reeds eerder uitgevoerde opdrachten bepaalde linken hebben met bepaalde mediagroepen, waardoor hun neutraliteit steeds ter discussie kan worden gesteld. Als het VCM als adviserend orgaan wordt behouden,

Decaluwe

dreigt bovendien het gevaar dat het tegelijkertijd rechter en partij is. Het is dan immers als adviseerend orgaan betrokken bij het verlenen van de radiolicensies en bij het sanctioneren van de naleving van de toekenningsvoorwaarden.

Minister Dirk Van Mechelen : Wie eertijds de debatten heeft meegemaakt over conformiteit en opportuniteit, weet waar de angel zat in het decreet van 17 december 1997. Uit the proof of the pudding is gebleken dat onze opmerkingen uit 1997 juist waren. Er deed zich bijna een onverenigbaarheid voor vanuit het VCM om verantwoording af te leggen aan een democratisch verkozen parlement. Men heeft toen beslist om opnieuw het primaat van de politiek in te voeren voor het opportuniteitsonderzoek en de opportuniteitsbeoordeling. Het VCM blijft de brievenbus waar aanvragen worden ingediend. Het VCM mag in dit dossier enkel advies geven over de conformiteit van het dossier, over de vraag of het dossier correct is samengesteld volgens de decreetbepalingen inzake de radiolicensies.

Het is heel belangrijk vandaag duidelijk te maken dat we alle nodige maatregelen zullen nemen opdat het onderzoek over de licensies een zaak zou zijn van de administratie waarbij geen derden worden betrokken.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, dit bevestigt mijn stelling dat dit de transparantie zeker niet ten goede zal komen. Wat het VCM volgens dit voorstel van decreet moet doen, kan de administratie even goed.

Collega's, de ervaring omtrent de evaluatie van het dossier van radio 4FM leert immers dat het VCM in een moeilijke positie zit om de geleidelijke herpositionering van 4FM en van Q-Music te begeleiden en zelfs te sanctioneren, omdat het dan zelf kleur moet bekennen over eventuele inschattingfouten bij het toekennen van de vergunning. Dit pleit eveneens voor een duidelijke scheiding van de toekenningsprocedure en de controle- en sanctieneringsbevoegdheid op de toegekende radiolicensies.

Uw motivering, mijnheer de minister, om tot deze volgens ons mossel-noch-visconstructie te komen, was zo mogelijk nog mistiger. U hebt gezegd dat we het VCM nodig hebben omdat het Cultuurpact vereist dat het VCM betrokken wordt bij de erkenningsprocedure. De CD&V-fractie is van mening dat u ten onrechte verwijst naar het Cultuurpact

omdat dit enkel moet worden nageleefd bij het verlenen van subsidies. Indien u het Cultuurpact toch bij deze vergunningsbevoegdheid wenst te betrekken, dan moet u consequent zijn en het VCM ook samenstellen conform de bepalingen van het Cultuurpact. Aangezien men deze consequentie niet wil accepteren, is het duidelijk dat de argumenten met betrekking tot het Cultuurpact eigenlijk gezagsargumenten zijn om te verbloemen dat dit decreet een politiek compromis is van een Vlaamse regering die water en vuur tracht te verzoenen. Het zal ondertussen wel al duidelijk zijn dat de CD&V-fractie om al deze redenen dit decreet niet zal goedkeuren. (*Applaus CD&V*)

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, namens de indieners wil ik enige duiding geven bij dit voorstel van decreet. Het is tot stand gekomen vanuit de surrealistische situatie die we de voorbije twee jaar hebben gekend omtrent de licensies voor de landelijke radio's. Het probleem bestond erin dat het VCM mocht beslissen maar niet ter verantwoording kon worden geroepen. De minister kon niet beslissen, maar werd voortdurend ter verantwoording geroepen. Deze patstelling was voor niemand goed, niet voor de minister, niet voor het parlement en niet voor het VCM. We proberen die nu op te lossen.

We doen dit niet vanuit een wantrouwen ten opzichte van het VCM, maar wel vanuit een aantal adviezen van datzelfde VCM, vanuit de ervaring van het Commissariaat Media van Nederland en vanuit de suggesties die Ernst & Young hebben geleverd. Vanuit deze constructieve advisering is ervoor gepleit om de opportuniteitsbeslissing weg te nemen van het VCM, deze terug toe te vertrouwen aan de politiek en de conformiteit en de handhaving bij het VCM te laten.

Er is iets te zeggen voor de stelling van de heer Decaluwe dat alles door de administratie zou gebeuren, ook de beoordeling van de conformiteit. We hebben er echter voor gekozen om de conformiteitscontrole wat betreft de aanvragen en de dossiers bij het VCM te laten. Ik denk dat dit goed is. De uiteindelijke beslissing zal door de minister op advies van de administratie worden genomen. Het is een daad van behoorlijk bestuur en geen mossel-noch-visconstructie. Zowel de mossel als de vis worden gecontroleerd door het VCM, en ze worden bereid door de minister, die de vergunningen geeft.

Vermeulen

Ik ben trouwens ook altijd verwonderd als men het heeft over de onmogelijke combinatie van water en vuur. Water en vuur geven samen stoom, een massa energie. De oplossing die we met dit voorstel aanbrengen, kan voor een massa extra energie zorgen, kan het VCM op volle kracht laten rijden en de politiek op volle kracht verantwoordelijkheid laten nemen.

We hebben nog een klein amendement toegevoegd omdat we altijd met de feitelijkheden moeten rekening houden. De definitieve opmaak van de frequentieplannen werd altijd maar opgeschoven, het uitreiken van de nieuwe vergunningen bijgevolg ook. 1 september leek ons iets te riskant. Daarom willen we via een klein amendement de huidige vergunningen tot 1 december 2003 verlengen, zodat tegen dan alle nieuwe vergund zullen zijn. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vanmiddag ligt het voorstel van decreet ter stemming dat bepalend is voor de herschikking van het particuliere radiolandschap. Het gaat namelijk over de erkenningen van de regionale en lokale radio's. Dit decreet ontzegt aan het Vlaams Commissariaat voor de Media de bevoegdheid nog langer radiolicensies toe te kennen. Het VCM speelt enkel nog een adviserende rol. Het voorstel van decreet kwam er omdat het VCM zijn geloofwaardigheid verloren is na de hele heisa die er is ontstaan na de toekenning van de landelijke radiolicensies. Het toekennen van erkenningen voor radio-omroepen zal voortaan dus nog enkel gebeuren door de Vlaamse regering.

In de algemene inleiding van de toelichting staat dat door dit voorstel van decreet het debat over opportuniteitsbeslissingen opener en los van partijpolitieke invloeden kan worden gevoerd. Daar hebben we toch wel vraagtekens bij. De beslissingsbevoegdheid van het VCM inzake media-erkenningen wordt beperkt tot een conformiteitscontrole. En eigenlijk zou er ook niet meer mogen zijn dan een conformiteitscontrole. Bij een opportuniteitsafweging, aldus het voorstel van decreet, moet de politiek haar volle verantwoordelijkheid nemen en onder de bevoegdheid van de Vlaamse regering ressorteren. De conformiteitscontrole zou echter zo fijn uitgebouwd moeten zijn dat het laatste minimaal is. Uiteraard mag het VCM de Vlaamse regering hierbij nog adviseren, maar de beslissing

gaat naar de minister en kan niet anders dan een politieke beslissing zijn. De evaluatiecriteria zouden dermate verfijnd moeten zijn dat de opportuniteitsbeslissingen niet aan de orde zijn. De sector van de lokale radio's zal in het andere geval vinden dat de minister de macht naar zich toeneemt.

Sta me toe het nu even te hebben over het praktische aspect. Normaal moest het jaarverslag binnen zijn tegen 30 juni. Geldt dit jaarverslag dan voor de vernieuwing van de aanvragen – Of moet er binnen een maand of twee nog eens een dossier worden voorgelegd voor de nieuwe erkenning –

De minister deelde mee dat zal worden gewerkt met modelformulieren om onvolledige dossiers te voorkomen. Maar wat gebeurt er indien er zich toch fouten voordoen – Mijn vraag, die ik reeds gesteld heb in de commissie, blijft dan ook of er een herkansing mogelijk is.

Uiteindelijk betreurt onze fractie andermaal dat de frequentieproblematiek toch nog niet volledig is opgelost. Er blijft een communautair probleem. Er zijn, wat het frequentieplan betreft, nog een drietal overblijvende storingen in Brussel. Ook wordt nog steeds Arabisch gehoord tot in Geraardsbergen en radio Inter blijkt nog steeds niet uit de ether te zijn.

Mijnheer de minister, ik wacht nog op een antwoord. Moet er een tweede jaarverslag ingediend worden –

Minister Dirk Van Mechelen : Neen, we moeten dat pragmatisch benaderen. Zoals afgesproken wachten we met de publicatie van het frequentieplan op de voorstelling in de commissie. Ik heb afgesproken met de voorzitter van de commissie dat we daartoe volgende week de gelegenheid krijgen. De publicatie zal dan volgen.

Vooraf in het geval van de lokale radio's is het de bedoeling dat we proberen een dermate eenvoudig document klaar te maken dat materiële vergissingen zich niet kunnen voordoen. Daardoor vermijden we dat radio's sneuvelen nog voor ze begonnen zijn. De spelregels – zoals u en ik die decretaal bepaald hebben – moeten uiteraard correct worden nageleefd.

Wat tot slot radio Inter betreft, kan ik enkel bevestigen dat onze administratie nogmaals aan het BIPT de vraag heeft gericht om dienaangaande op te treden. Dat optreden werd ons toegezegd. Het spreekt echter vanzelf dat de etherpolitie in dit land tot nader order een uitsluitende bevoegdheid is van het BIPT.

Mevrouw Niki De Gryze : We besluiten met te stellen dat, indien de papieren radio's zouden geliquideerd worden en de VRT wat minder ruimte zou innemen, de echte lokale radio's voldoende ruimte zouden hebben en aldus opportuniteitsbeslissingen door de minister niet nodig zouden zijn. Onze fractie zal dan ook tegen stemmen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord – (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Keulen, Vandenbossche, Vermeulen en Roegiers houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de erkenning van particuliere radio-omroepen betreft.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In artikel 28 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, vervangen bij het decreet van 25 oktober 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 worden de woorden "door het Vlaams Commissariaat voor de Media" geschrapt ;

2° er wordt een § 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 3. De landelijke, regionale en lokale radio-omroepen worden erkend door de Vlaamse regering na advies van het Vlaams Commissariaat voor de Media met betrekking tot de conformiteit.

De kabelradio-omroepen worden erkend door het Vlaams Commissariaat voor de Media."

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In artikel 29 van dezelfde decreten, vervangen bij het decreet van 25 oktober 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 2 worden de woorden "het Vlaams Commissariaat voor de Media" vervangen door de woorden "de Vlaamse regering" ;

2° in § 3 worden de woorden ", naast de erkenningen, ook" geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

In artikel 30, derde lid, van dezelfde decreten, vervangen bij het decreet van 25 oktober 2002, worden de woorden "het Vlaams Commissariaat voor de Media" telkens vervangen door de woorden "de Vlaamse regering".

– *Aangenomen.*

Artikel 5

In artikel 38bis van dezelfde decreten, vervangen bij het decreet van 25 oktober 2002, worden de woorden "het Vlaams Commissariaat voor de Media" telkens vervangen door de woorden "de Vlaamse regering".

– *Aangenomen.*

Artikel 6

In artikel 38sexies van dezelfde decreten, vervangen bij het decreet van 25 oktober 2002, worden de woorden "het Vlaams Commissariaat voor de Media" telkens vervangen door de woorden "de Vlaamse regering".

– *Aangenomen.*

Voorzitter**"Artikel 10****Artikel 7**

In artikel 38decies van dezelfde decreten, vervangen bij het decreet van 25 oktober 2002, worden de woorden "het Vlaams Commissariaat voor de Media" telkens vervangen door de woorden "de Vlaamse regering".

– *Aangenomen.*

Artikel 8

In artikel 95, § 2, van dezelfde decreten, gewijzigd bij het decreet van 17 december 1997, worden de woorden "door haar" geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel 9

In artikel 116ter, § 1, van dezelfde decreten, ingevoegd bij het decreet van 17 december 1997, wordt 2° vervangen door wat volgt :

"2° het verlenen, het schorsen en het intrekken van de omroeperkenningen, met uitzondering van de erkenningen van de landelijke, regionale en lokale radio-omroepen, die verleend worden door de Vlaamse regering op advies van het Commissariaat ;".

– *Aangenomen.*

Er is een amendement tot toevoeging van een nieuw artikel 10 dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 2

voorgesteld door de heren Marino Keulen,
Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen
en Jan Roegiers
na indiening van het verslag

Artikel 10 (nieuw)

Een artikel 10 toevoegen, dat luidt als volgt :

In artikel 6 van het decreet van 25 oktober 2002 houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, worden de woorden "1 september 2003" vervangen door de woorden "1 december 2003".

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ik heb geen probleem met het amendement zelf. Op 1 september 2003 zouden de nieuwe erkenningen worden uitgereikt. In het voorstel van decreet staat een procedure die bepaalt dat een aantal termijnen moet worden gerespecteerd. Het dossier moest worden ingediend voor 1 maart 2003. Als 1 december 2003 wordt aangehouden, dan moeten de dossiers zijn ingediend voor 1 juni 2003. Ik ben erover bezorgd dat er misschien niet voldoende tijd zal zijn om de dossiers in te dienen.

Er zullen standaardprocedures en –formulieren zijn. Het VCM heeft geen personeel op overschot. Het zal een gigantische opdracht zijn de meer dan 400 dossiers op een correcte manier te behandelen. We willen dat amendement mee goedkeuren, als daarmee rekening wordt gehouden.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Het is de bedoeling om volgende week in de commissie bij het toelichten van het frequentieplan, ook een stappenplan mee te delen. De directeur, de heer Van de Velde, maakt zich sterk dat hij dat kan naleven. Op die manier zal er voldoende tijd zijn om de oproep te publiceren, de dossiers in te dienen, het conformiteitsadvies te vragen en de aanvragen te behandelen. Dat zijn termijnen van orde. Er is dus geen bindend probleem.

De voorzitter : De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 15.30 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Paul Van Malderen, Eddy Schuermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever betreffende de nadelen voor ouderen, verbonden aan de stijgende druk om elektronisch te bankieren – 1525 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Van Malderen, Schuermans en Laurys en mevrouw Gardeyn betreffende de nadelen voor ouderen, verbonden aan de stijgende druk om elektronisch te bankieren dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat :

- 1° de afgelopen maanden verschillende grote banken de kosten voor transacties aan het loket fors hebben verhoogd ;
- 2° die prijsverhogingen bedoeld zijn om de klanten zoveel mogelijk te laten overschakelen op het gebruik van PC, selfbank of telefoon om hun verrichtingen uit te voeren ;
- 3° de Kamer van Volksvertegenwoordigers begin december 2002 een wet tot instelling van een basis-bankdienst heeft goedgekeurd, die het recht op een bankrekening voor elke burger garandeert ;
- 4° die wet evenwel geen bescherming tegen hoge transactiekosten inhoudt voor kwetsbare groepen zoals ouderen ;
- 5° heel wat ouderen inspanningen leveren om te kunnen omgaan met de toepassing van nieuwe technologieën, maar dat een meerderheid van de ouderen niet in staat is of bereid is om computers te gebruiken en het persoonlijke contact met hun bank op te geven ;

– vraagt de Vlaamse regering :

- 1° in de rondetafel met de financiële sector te wijzen op de sociale onrechtvaardigheid van de stijgende transactiekosten ten aanzien van ouderen die geen alternatief hebben voor het uitvoeren van verrichtingen via het loket ;

2° bij de banken aan te dringen op speciale voorwaarden voor 65-plussers, zoals die ook voor jongeren worden aangeboden ;

3° te onderzoeken in welke beleidsdomeinen er reeds kredieten worden vrijgemaakt voor de begeleiding en vorming van ouderen bij het gebruik van internet en andere ICT-toepassingen, en na te gaan of er nog in bijkomende kredieten moet worden voorzien.

De bespreking is geopend.

De heer Sols, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met enige schroom zal ik het voorstel van resolutie van de heer Van Malderen toelichten. De commissie voor Werkgelegenheid en Economie heeft dit voorstel enkele dagen voor het overlijden van de heer Van Malderen unaniem goedgekeurd. Dat deed hem toen heel veel plezier.

Voor de meesten onder ons is hij het prototype van de American dream. Daarnaast had hij een oprechte bekommernis voor de kleine problemen van de kleine mensen. Uit syndicale kringen verneem ik dat hij dezelfde bekommernis had voor de werknemers in zijn bedrijf. Dit voorstel van resolutie is daarvan ook een voorbeeld, net zoals de andere voorstellen van resolutie die hij heeft ingediend over voorbehouden plaatsen voor personen met een handicap en hinder bij openbare werken. We zijn erg verheugd dat we in de commissie hierover een consensus hebben bereikt. Wellicht zal de plenaire vergadering dit voorstel van resolutie vandaag goedkeuren.

De heer Van Malderen was vooral getroffen door het feit dat verschillende banken de kosten voor transacties aan het loket begin dit jaar fors hebben verhoogd. Op die manier probeerden de banken hun klanten aan te sporen om elektronisch te bankieren en de kosten van de loketverrichtingen te beperken. Volgens de Belgische Vereniging van Banken zijn de betaaldiensten verantwoordelijk voor 40 percent van alle bankkosten. Een derde daarvan zou toe te schrijven zijn aan de kosten van de behandeling van baar geld.

We hebben in onze fractie de tarieven van de grootste banken vergeleken. Heel algemeen kan worden gezegd dat overschrijvingen, stortingen, het

Laurys

bestellen van cheques, het verwerken van overschrijvingen en het afhalen van geld aan het loket ongeveer 0,75 euro zal bedragen. Vergelijken is moeilijk, want alle banken hebben verschillende tariefstructuren en hanteren al dan niet uitgewerkte basispakketten.

Elektronisch bankieren is uiteraard ook niet gratis – zelfs het hebben van een bankrekening is niet gratis. De kost bedraagt minstens 60 euro per jaar voor de diensten die aan de kaart zijn verbonden. Indien we er rekening mee houden dat een gewone zichtrekening per jaar 0,50 percent intrest oplevert, dan moet er al 12.000 euro op de rekening staan om met de intresten de kosten voor de rekening terug te betalen.

Uit gegevens van de banksector blijkt dat 60 percent van de 60-plussers die een bankrekening bezitten, een bankkaart gebruiken. Door de hoge transactiekosten die in het begin van het jaar door de banken werden ingevoerd, worden de mensen gedwongen om verrichtingen uit te voeren via automaten. Van de 60-plussers zal 40 percent dus een kaart moeten aanvragen en leren gebruiken.

Bovendien zijn senioren niet goed vertrouwd met nieuwe technologieën. Uit studies blijkt dat drie vierden uit de groep tussen 65 en 74 jaar en 71 percent van de groep ouder dan 75, het niet nodig vindt een computer te gebruiken. De reden daarvoor is dat ze het te moeilijk vinden. Slechts 7,5 percent van de groep tussen 65 en 74 jaar gebruikt een computer. Van de groep ouder dan 75 jaar is dat maar 3,8 percent. Surfen op het net doet maar 3,4 percent van de eerste groep en niemand uit de tweede groep. Ook dat wordt als te moeilijk beschouwd.

Nochtans is de interesse voldoende groot. Het bewijs daartoe wordt geleverd als cursussen worden aangeboden. Diverse gemeenten en organisaties richten dergelijke cursussen in en die kennen steeds een groot succes. Dat is de reden waarom in het voorstel van resolutie werd gevraagd aan de Vlaamse regering om budgetten vrij te maken voor het steunen van dergelijke initiatieven.

Het is trouwens maar een tijdelijke maatregel, want jongeren en iedereen die in het beroepsleven wordt geconfronteerd met het gebruik van computers, beschikt over voldoende handigheid voor het

gebruik van die technologieën. Enkel een overgangsgeneratie is onvoldoende vertrouwd met de computer, en die mensen willen we laten bijbenen via een cursus.

De heer Van Malderen stelde dat het toch wel merkwaardig is dat banken wel speciale formules en voordelen kunnen uitwerken voor jongeren, een generatie die geen enkel probleem heeft met elektronisch bankieren, maar de senioren, die daar helemaal geen ervaring mee hebben, in de kou laten staan. Nochtans zijn het net de vele senioren die hun bank levenslang trouw zijn gebleven en van de banken hebben gemaakt wat ze zijn.

Al deze redenen hebben de heer Van Malderen ertoe aangezet dit voorstel van resolutie in te dienen waarin aan de Vlaamse regering wordt gevraagd een rondetafelconferentie te organiseren met de sector om die te wijzen op de sociale onrechtvaardigheid als gevolg van de stijgende transactiekosten voor ouderen die geen alternatief hebben voor loketverrichtingen. We vragen ook om bij de banken aan te dringen op speciale voorwaarden voor 60-plussers. We verwijzen daarbij naar de voorwaarden die aan jongeren worden aangeboden. We vragen ten slotte om kredieten vrij te maken voor de begeleiding en vorming van ouderen bij het gebruik van internet en andere ICT-toepassingen.

Dat laatste puntje werd in de commissie bij amendement gewijzigd omdat de meerderheid vindt dat de regering niet kan worden verplicht budgetten vrij te maken. We hebben die lichte afzwakking van het voorstel van resolutie aanvaard omdat een unaniem aanvaard voorstel van resolutie een veel krachtiger signaal zal sturen naar de sector – en dat was de uiteindelijke bedoeling van de heer Van Malderen. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord – (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 15.30 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jos De Meyer en Gilbert Vanleenhove, mevrouw Veerle Heeren, de heer Luc Martens, mevrouw Brigitte Grouwels en mevrouw Wivina Demeester-De Meyer betreffende tijdige indiening van ontwerpen van decreet inzake het onderwijs met het oog op een rechtszekere en ordentelijke start van het schooljaar

– 1578 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren De Meyer en Vanleenhove, mevrouw Heeren, de heer Martens, mevrouw Grouwels en mevrouw Demeester betreffende tijdige indiening van ontwerpen van decreet inzake het onderwijs met het oog op een rechtszekere en ordentelijke start van het schooljaar dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het feit dat in het verleden decreten laattijdig werden goedgekeurd, waardoor heel wat essentiële bepalingen retroactief in werking traden en scholen gedurende maanden een beleid voerden op basis van omzendbrieven ;
- gelet op de uitspraken van de Raad van State inzake retroactiviteit ;
- overwegende dat :
 - 1° scholen recht hebben op rechtszekerheid vanwege de overheid ;
 - 2° scholen geen beleid kunnen voeren op basis van omzendbrieven ;
 - 3° de start van een schooljaar ordentelijk moet kunnen verlopen en scholen daartoe tijdig de nodige voorbereidingen moeten kunnen treffen ;
 - 4° scholen niet in de zomervakantie geconfronteerd mogen worden met nieuwe regelgeving ;
- vraagt de Vlaamse regering vanaf 1 september 2004 :
 - 1° ontwerpen van decreet inzake onderwijs in het Vlaams Parlement in te dienen voor 1

mei als de inwerkingtreding gepland is op 1 september van datzelfde jaar ;

- 2° dat ontwerpen van decreten inzake onderwijs ingediend na 1 mei, zeker niet in werking mogen treden bij het begin van het daaropvolgende schooljaar ;
- 3° geen omzendbrieven aan de scholen mee te delen waarvoor de wettelijke basis ontbreekt ;
- 4° alle besluiten en omzendbrieven aan de scholen mee te delen ten laatste op 25 juni, voor bepalingen die in werking treden op 1 september.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Heeren, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, gezien het vergevorderde uur zal ik mijn uiteenzetting kort houden. De essentie van het voorstel van resolutie is om vanaf 2004 de ontwerpen van decreet over onderwijs in te dienen vóór 1 mei als ze op 1 september van hetzelfde jaar in werking treden. Er kunnen geen omzendbrieven aan de scholen worden gestuurd zonder wettelijke basis. Alle besluiten en omzendbrieven moeten voor de grote vakantie, met name voor 25 juni, aan de scholen zijn meegedeeld. In vergelijking met de huidige situatie biedt dit ongetwijfeld meer rechtszekerheid en is dit een grote stap vooruit voor de ordentelijke start van het schooljaar. Dit voorstel werd unaniem goedgekeurd door de commissie voor Onderwijs. Alhoewel ons oorspronkelijk voorstel van resolutie nog verder ging, danken we alle collega's voor hun constructieve houding en medewerking in de commissie.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord – *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen om 15.30 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERZOEKSCHRIFT over het laten samengaan van reclame voor alcoholische dranken met de boodschap ‘Geniet, maar drink met mate’
– 1696 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Cultuur, Media en Sport over het verzoekschrift over het laten samengaan van reclame voor alcoholische dranken met de boodschap ‘Geniet, maar drink met mate’.

Mevrouw De Gryze, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Vandenbossche, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie – (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERZOEKSCHRIFT betreffende de productie en consumptie van duurzame goederen
– 1711 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening over het verzoekschrift betreffende de productie en consumptie van duurzame goederen.

Voor het verslag van mevrouw Vertriest wordt verwezen naar het schriftelijk verslag.

De heer Wymeersch, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie – (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERZOEKSCHRIFT over de instelling van een verbod op luidruchtige en storende colonnevorming in het verkeer bij festiviteiten, huwelijken en begrafenis
– 1713 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening over het verzoekschrift over de instelling van een verbod op luidruchtige en storende colonnevorming in het verkeer bij festiviteiten, huwelijken en begrafenis.

Mevrouw Guns, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van den Eynde, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie – (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERZOEKSCHRIFT over de gelijkstelling van diploma's en de toepassing van weddebarema's in het onderwijs
– 1715 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift over de gelijkstelling van diploma's en de toepassing van weddebarema's in het onderwijs.

De heer Van Nieuwkerke, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer De Meyer, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie – (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**VERZOEKSCHRIFT over de uitstapregeling
voor onderwijzers geboren in 1947
– 1716 (2002-2003) – Nr. 1**

Verwijzing naar commissie

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift over de uitstapregeling voor onderwijzers geboren in 1947.

De heer Suykens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Martens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De voorzitter heeft een brief gekregen met bezwaren tegen het verslag. De commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid verzoekt daarom dit verzoekschrift opnieuw te verwijzen naar de commissie.

Is het parlement het daarmee eens – (*Instemming*)

**VERZOEKSCHRIFT over toiletbezoek tijdens examens
– 1717 (2002-2003) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift over toiletbezoek tijdens examens.

De heer Callens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Martens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie – (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**VERZOEKSCHRIFT over het opnemen van het
hoger onderwijs voor sociale promotie in de Bo-
lognahervorming
– 1718 (2002-2003) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift over het opnemen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de Bolognahervorming.

De heer Suykens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Martens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie – (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.26 uur.*
